

Nr 2 (49) 2023

Течза

ЖЫТОМИРСЬЧЫЗНЫ

225. rocznica urodzin Gustawa Olizara
річниця від дня народження
Густава Олізара

Bp Witalij Skomarowski nowym przewodniczącym Konferencji Episkopatu Ukrainy

Wyboru dokonano podczas 58. sesji plenarnej Konferencji Rzymskokatolickich Biskupów Ukrainy, która miała miejsce w dniach 16-17 marca na terenie Wyższego Seminarium Duchownego św. Józefa w Brzuchowicach.

Ordynariusz diecezji łuckiej, bp Witalij Skomarowski zmienił na stanowisku przewodniczącego Konferencji Episkopatu Ukrainy abp Mieczysława Mokrzyckiego. Jego zastępcą został biskup kijowsko-żytomierski Witalij Krywicki SDB, a sekretarzem generalnym Episkopatu biskup pomocniczy lwowski Edward Kawa OFMConv.

Biskup Witalij Skomarowski urodził się 30 grudnia 1963 roku w Berdyczowie (obwód żytomierski). Po ukończeniu Instytutu Medycznego w Żytomierzu i służby wojskowej wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Rydze na Łotwie. 27 maja 1990 roku przyjął święcenia kapłańskie.

W latach 1990-1991 był wikariuszem w Berdyczowie, w 1991-1992 – sekretarzem biskupa Jana Purwińskiego i wikariuszem kościoła katedralnego w Żytomierzu, w 1992-1995 - proboszczem parafii w Sumach.

W roku 1995 został mianowany kanclerzem kurii diecezjalnej w Żytomierzu (od 25 listopada 1998 roku diecezja kijowsko-żytomierska), a w roku 1998 – proboszczem katedry św. Zofii. W latach 2000-2002 pełnił funkcję prorektora Wyższego Seminarium Duchownego diecezji kijowsko-żytomierskiej w Worzelu koło Kijowa, a w latach 2002 -2011 – rektora tego Seminarium.

7 kwietnia 2003 roku Ojciec Święty Jan Paweł II mianował ks. Witalija Skomarowskiego biskupem pomocniczym diecezji kijowsko-żytomierskiej. Sakrę biskupią ks. Skomarowski przyjął 7 czerwca tego roku z rąk metropolity lwowskiego, kard. Mariana Jaworskiego; współkonsekratorami byli nuncjusz apostolski na Ukrainie, arcybiskup Mikołaj Eterowicz i biskup kijowsko-żytomierskim Jan Purwiński.

12 kwietnia 2014 papież Franciszek mianował go biskupem ordynariuszem diecezji łuckiej. Uroczysty ingres do katedry Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łucku odbył się 17 maja 2014 roku.

Od 2013 roku bp Witalij Skomarowski pełni funkcję sekretarza generalnego Konferencji Episkopatu Ukrainy.

Po nagłej śmierci biskupa diecezji kijowsko-żytomierskiej Piotra Malczuka, bp Skomarowski został mianowany 31 maja 2016 roku administratorem apostolskim tej diecezji.

W 2016 roku prezydent Andrzej Duda odznaczył go Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Abp Mieczysław Mokrzycki złożył gratulacje Bp Witalijowi Skomarowskiemu z okazji wyboru na przewodniczącego Konferencji Episkopatu Ukrainy /
Архієпископ Мечислав Мокшицький привітав єпископа Віталія Скомаровського з нагоди обрання головою Конференції єпископату України

J.E. Witalij Skomarowski
Wasza Ekscelencjo,
Najdostojniejszy Księżę Biskupie,
W imieniu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie gratulujemy Ekscelencji wyboru na przewodniczącego Konferencji Episkopatu Ukrainy

Proszę przyjąć serdeczne życzenia Bożego błogosławieństwa: dobrego zdrowia, wielu sił, pogody ducha, poczucia spełnienia wyrażającego się we wdzięczności oraz satysfakcji z owoców nowych działań.

Niech Pan Bóg umacnia Cię w drodze do świętości i nieustannie wspiera, a Matka Boża Berdyczowska ma Cię w Swojej opiece.

Z wyrazami głębokiego szacunku w imieniu Zarządu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie

Wiktorja Laskowska-Szczur

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polskie Media na Ukrainie 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Публікація відображає лише погляди автора/авторів і не представляє офіційну позицію Канцелярії Голови Ради Міністрів РП.

Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Poloni i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

AKTUALNOŚCI

Cerkiew Prawosławna Ukrainy przyjęła kalendarz nowojuliański
Православна церква України перейшла на новоюліанський календар **4**

Akcja „Polacy Rodakom” dla Polaków z Żytomierszczyzny
Акція "Поляки – співвітчизникам" для поляків Житомирщини **4**

WYDARZENIE

Warszawa: obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej
Варшава: відзначення Дня польської діаспори та поляків за кордоном та Дня прапора Республіки Польща **5**

Obchody polskich świąt majowych w Żytomierzu
Святування польських травневих свят у Житомирі..... **7**

POLITYKA

Wizyta Wołodymyra Zełenskigo w Polsce
Володимир Зеленський відвідав Польщу..... **9**

24. Piknik Europejski w Płocku
24. Європейський пікнік у Плоцьку **11**

Samorządowcy z województwa śląskiego na szczycie w Żytomierzu i Kijowie
Представники самоврядування Сілезького воєводства на саміті в Житомирі та Києві **12**

XV Europejski Kongres Gospodarczy również o odbudowie i wsparciu Ukrainy
XV Європейський економічний конгрес також про відбудову та підтримку України **14**

RELIGIA

Żytomierz: 18. rocznica śmierci Jana Pawła II
Житомир: 18-річчя від дня смерті Йоана Павла II **16**

Setki tysięcy Polaków na Marszach Papieskich
Сотні тисяч поляків на Папських маршах **17**

Siedem rad Karola Wojtyły na obecny czas
Сім рад Кароля Войтили для сьогоднішнього **18**

Pielgrzymka żołnierzy i bliskich poległych do Matki Bożej Berdyczowskiej
Паломництво воїнів та родичів полеглих до Матері Божої Бердичівської..... **19**

25-lecie poświęcenia kościoła w Korosteniu
25-річчя освячення костюлу в Коростені **20**

PAMIĘTAMY O NICH

Prezydent Polski: rtm. Witold Pilecki to światowy symbol walki z totalitaryzmami
Президент Польщі: кап. Вітольд Пілецький є світовим символом боротьби з тоталітаризмом **22**

W Żytomierzu upamiętniono ofiary wielkiego terroru
У Житомирі вшанували пам'ять жертв Великого терору **23**

NAUKA I KULTURA

Gustaw Olizar, romantyk z Korosteszowa
Густав Олізар, романтик із Коростишева **24**

Gustaw Olizar: spojrzenie przez wieki
Густав Олізар: погляд крізь віки **25**

Uroczystość „Żegnaj szkoło – witajcie wakacje!”
в сieniu wojny
Захід «Прощавай, школо, – привіт канікули!»
на фоні війни **26**

Tęcza Żytomierszczyzny

kwartalnik mniejszości polskiej na Ukrainie

Założyciel i wydawca

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne

mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)

mgr Tetiana Petrowska (redaktor)

dr Jacek Pawłowicz

ks. mgr lic. Jarosław Giżycki

prof. dr hab. Wołodymyr Jerszow

dr Irena Kopoć

mgr Elwira Gilewicz

dr Olena Staniszevska

Olga Kolesowa, Oleg Filenko, Aleksander Długosz

mgr Anna Plichta (grafik)

Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja

ul. Teatralna, 17/20, gab. 109–111

10014, Żytomierz, Ukraina

tel. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com

www.zozpu.org

Druk FOP Gembarski O.P. (PD „Żytomyr-Poligraf”)

e-mail: zt_poligraf@i.ua; facebook.com/ztdryk/

Nakład 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини

щоквартальник польської національної меншини в Україні

Засновник і видавець

ГО „Житомирська обласна Спілка поляків України”

Редакційна колегія

маг. Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)

маг. Тетяна Петровська (редактор)

кс. дк. Яцек Павлович

кс. Ярослав Гіжицький

проф. Володимир Єршов

доц. Ірина Копоть

маг. Ельвіра Гілевич

к.н. Олена Станішевська

Ольга Колесова, Олег Філенко, Олександр Длогуш

маг. Анна Пліхта (верстка)

Фотографії з архіву ГО „Житомирська обласна СПУ”

Редакція

вул. Театральна, 17/20, каб. 109–111

10014, м. Житомир, Україна

тел. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com

www.zozpu.org

Друк ФОП Гембарський О. П. (ДП „Житомир-Поліграф”)

e-mail: zt_poligraf@i.ua; facebook.com/ztdryk/

Нakład 1000 прим.

Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

Cerkiew Prawosławna Ukrainy przyjęła kalendarz nowojuliański

Od 1 września CPU będzie obchodzić stałe święta tak jak w chrześcijaństwie zachodnim i w innych Cerkwiach uznających zwierzchnictwo Konstantynopola – zdecydowała Rada Biskupów Lokalnej CPU.

Historyczną decyzję Synod Cerkwi Prawosławnej Ukrainy (CPU) podjął 24 maja. Obowiązywać będzie od nowego roku kościelnego, czyli 1 września. Jak zaznaczył zwierzchnik wspólnoty, metropolita Epifaniusz, powszechne stosowanie kalendarza nowojuliańskiego nastąpi po zatwierdzeniu tej decyzji przez Radę Lokalną zwołaną na 27 lipca, ale to już tylko formalność. Cerkiew Prawosławna Ukrainy wydała też nowy kalendarz na kolejny rok liturgiczny.

W komunikacie prawosławnych duchownych zapewniono przy tym, że zmiana nie będzie przymusem i wprowadzona zostanie stopniowo i świadomie. Postanowiono jednocześnie zachować prawo para-

fii i klasztorów do posługiwania się starym kalendarzem.

Do tej pory daty świąt w CPU były przesunięte o dwa tygodnie względem świąt zachodnich. Teraz, dzięki przejściu na kalendarz nowojuliański, daty pokrywać się będą aż do 2800 roku. Mimo to nadal nie będą to te same kalendarze, ponieważ używany w Kościele rzymsko-katolickim kalendarz gregoriański został wprowadzony przez papieża Grzegorza XIII, którego dogmatu Kościoły prawosławne nie uznają. Decyzja ma na celu jeszcze większe odróżnienie się od wyznawców prawosławnych w Rosji, a na taki sam ruch zdecydował się niedawno Ukraiński Kościół greckokatolicki.

„Wcześniej mówiono o świętach polskich i ukraińskich, dziś mówi się o świętach ukraińskich i moskiewskich. Nowy kalendarz będzie ukraiński. Reszta pozostanie przy starym, trochę moskiewskim” – powiedział w rozmowie z BBC metropolita winnicko-barski Symeon. Jak informują duchowni z Rady Biskupów Lokalnej Ukraińskiej Cerkwi

Prawosławnej, kwestia reformy kalendarza była już wcześniej szeroko rozważana, z roku na rok przybywa jej zwolenników, a już teraz spora część Cerkwi korzysta z kalendarza nowojuliańskiego.

„Kwestia ta pojawiła się z nową siłą w wyniku rosyjskiej agresji. Współcześnie kalendarz juliański jest postrzegany jako związany z rosyjską kulturą cerkiewną. Stąd wynika chęć zachowania i potwierdzenia ukraińskiej tożsamości duchowej” – tłumaczy ukraińscy duchowni.

Kalendarz nowojuliański z małymi wyjątkami jest zbliżony z kalendarzem gregoriańskim używanym w Kościele katolickim i wspólnotach protestanckich. Zatem od nowego roku kościelnego, czyli 1 września, wyznawcy prawosławia i katolicyzmu będą mogli obchodzić święta wspólnie. Boże Narodzenie odbywać się będzie 25 grudnia, Objawienie Pańskie 6 stycznia, a mikołajki 6 grudnia. Ruchomym świętem, tak jak w Kościele katolickim, pozostanie Wielkanoc.

Redakcja

Akcja „Polacy Rodakom” dla Polaków z Żytomierszczyzny

Po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, do Polaków Żytomierszczyzny trafiły paczki w ramach akcji „Polacy Rodakom”. Otrzymały je osoby potrzebujące, starsze, samotne i schorwane.

Paczki dotarły przed świętami wielkanocnymi, co sprawiło szczególną radość obdarowanym - mieli co włożyć do koszyczków na święconkę. W Żytomierzu otrzymało je 30 osób, w Andruszówce dwie, w Korosteniu osiem. Paczki roznosili wolontariusze Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Akcję od 22 lat organizuje senator RP Stanisław Gogacz, jej celem jest pomoc Polakom mieszkającym na Wschodzie poprzez przygotowanie świątecznych podarunków. W tym roku ze względu na sytuację wojny na Ukrainie pomoc jest szczególnie potrzebna. Przekazanie paczek rodakom mieszkającym poza granicami Polski to konkretny dowód

Spotkanie wielkanocne w Centrum Polskim w Żytomierzu / Великодня зустріч у Польському центрі у Житомирі

wsparcia osób starszych, potrzebujących oraz sygnał, że Polska o nich pamięta.

Mieszkańcy Ukrainy w tym trudnym czasie, kiedy w wyniku działań wojennych nierzadko znajdują się w dramatycznej sytuacji, jak nigdy wcześniej potrzebują wsparcia. Przede wszystkim materialnego, ale także okazania serca i solidarności. Świadomość,

że nie są obojętni dla rodaków z kraju przodków dodaje im otuchy

Bez rzesz wolontariuszy, dzieci i młodzieży szkolnej, pedagogów, dyrekcji szkół zaangażowanych w akcję jej efekty nie byłyby tak spektakularne, a wielu Polakom na Ukrainie żyłoby się gorzej.

Polacy z Żytomierszczyzny

Warszawskie obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

Uroczystości z okazji Dnia Flagi RP oraz Dnia Polonii i Polaków za Granicą na dziedzińcu Belwederu /

Урочистості з нагоди Дня прапора Республіки Польща та Дня Полонії та поляків за кордоном у дворі палацу Бельведер

„Ten dzień ma istotne znaczenie nie tylko jako święto Flagi RP – tak mocno związane z naszą niepodległością, wolnością, ale także jako Dzień Polonii i Polaków za Granicą – ponad 20 mln naszych rodaków, którzy żyją poza Polską, a którzy pamiętają o swojej ojczyźnie” – podkreślał prezydent Andrzej Duda podczas okolicznościowych uroczystości.

2 maja przed południem obchodzono Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Na Zamku Królewskim w obecności prezydenta Andrzeja Dudy i jego małżonki Agaty Kornhauser-Dudy uroczystie podniesiono flagę państwową. Flaga została zawieszona na wieży zegarowej przy akompaniamencie hymnu narodowego. Wydarzenie zakończył przemarsz wojskowej asysty honorowej z Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego. Później para prezydencka rozdawała flagi osobom licznie zgromadzonym na placu Zamkowym.

Tego samego dnia po południu odbyła się uroczystość z okazji święta Polonii i Polaków za Granicą. Uczestniczyli w niej małżonka prezydenta Agata Kornhauser-Duda oraz przedstawiciele najwyższych władz państwowych, w tym marszałek Senatu Tomasz Grodzki, a w imieniu marszałek Sej-

Wydarzenie rozpoczęło się od przyjęcia wojskowej gwardii przez Prezydenta Andrzeja Dudy, Belweder /
На початку заходу Президент Польщі Анджей Дуда привітав почесні варти військових підрозділів. Палац Бельведер, Варшава

mu Agnieszka Kaczmarska, szef Kancelarii Sejmu. Obecni byli także parlamentarzyści, przedstawiciele rządu, władz samorządowych, a także reprezentanci organizacji polonijnych z całego świata, m.in. prezes Związku Polaków na Ukrainie Antoni Stefanowicz, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur i dyrektor Domu Polskiego w Kijowie Maria Siwko.

Wydarzenie rozpoczęło się od podniesienia flagi państwowej. Następnie odbyła się ceremonia wręczenia przez prezydenta odznaczeń państwowych działaczom polonijnym, aktów nadania obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz wręczenia flag państwowych przedstawicielom organizacji i instytucji szczególnie zasłużonym w krzewieniu polskiej kultury i tradycji narodowej, działalności społecznej, kulturalnej i gospodarczej

w kraju i za granicą. Z Ukrainy flagę otrzymało Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie. Z rąk prezydenta Andrzeja Dudy odebrał ją o. Rafał Myszkowski.

W swoim wystąpieniu prezydent Duda przypomniał, że poza Polską żyje ponad 20 milionów rodaków, którzy „pamiętają o swojej ojczyźnie i pozostają z nią w łączności”. Podkreślił trudną sytuację tych, którym przyszło dzisiaj żyć na Ukrainie i Białorusi. „Nasi rodacy mieszkający na Białorusi są ciemieni przez tamtejszy reżim i nie żyją w prawdziwie wolnym oraz niepodległym kraju – powiedział Andrzej Duda. Dodał, że wiele osób o polskich korzeniach walczy z bronią w rękę na Ukrainie. – Mając polskie korzenie, walczyć w obronie swoich najbliższych, którzy na nich czekają z nadzieją i trwogą – mówił prezydent. Dziękował także za pamięć o Polsce i zapewnił, że w ojczyźnie pamiętamy o Polakach za granicą nie tylko 2 maja.

Agata Kornhauser-Duda podkreśliła ogromne znaczenie edukacji w środowiskach polonijnych na całym świecie, z uznaniem mówiła o pracy polonijnych nauczycieli i dziękowała za przekazywanie wiedzy o Polsce i patriotycznych postaw. „Chcę wyrazić ogromne uznanie i szacunek dla Państwa pracy” – akcentowała. Przypomniała również o realizowanej od 2016 roku akcji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Zwieńczeniem uroczystości było wystąpienie utworu „Marsz Polonia” w wykonaniu Polonijnego Zespołu Młodzieżowego „Orleńta” z Gruzji.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Prezydent Andrzej Duda spotkał się z uczestnikami uroczystości / Президент Анджей Дуда зустрівся з учасниками церемонії

Prezydent Polski wręczył flagę państwową o. Rafałowi Myszkowskiemu z Ogólnoukraińskiego Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie / Президент Польщі вручив державний прапор о. Рафалу Мишковському з Всеукраїнського санктuario Матері Божої Святого Скапулярю у Бердичеві

(Od lewej) Wiktoria Laskowska-Szczur i małżonka prezydenta Agata Kornhauser-Duda na uroczystości / (Зліва направо) Вікторія Лясковська-Щур і дружина Президента Агата Корнгаузер-Дуда на церемонії

2 maja obchodzony jest **Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej**, ustanowiony przez Sejm w 2004 roku. Święto ma wyrażać szacunek do flagi, propagować wiedzę o polskiej tożsamości i symbolach narodowych.

Historycznie polskie barwy narodowe wywodzą się z barw herbu Królestwa Polskiego i herbu Wielkiego Księstwa Litewskiego. W symbolice polskiej flagi biel pochodzi od bieli orła, będącego godłem Polski i bieli Pogoni – rycerza galopującego na koniu – godła Litwy. Oba godła znajdują się na czerwonych tłach tarcz herbowych. Na polskiej fładze biel znalazła się u góry, ponieważ w polskiej heraldyce ważniejszy jest kolor godła niż tła. Na terenie Polski flaga państwowa ma zawsze pierwszeństwo przed wszystkimi innymi flagami. Zgodnie z konstytucją barwy narodowe podlegają ochronie prawnej.

2 maja jest też świętem **Polonii i Polaków za Granicą**, które obchodzone jest od 2002 roku. Zostało ustanowione przez Sejm RP z inicjatywy Senatu. Świętem państwowym uhonorowano osoby żyjące poza granicami Polski, które zabiegały o polską niepodległość oraz wyrażały swoje przywiązanie do Rzeczypospolitej.

Obchody polskich świąt majowych w Żytomierzu

Spotkanie online uczniów polskich szkół imienia I. J. Paderewskiego z Bazylei (Szwajcaria), Salzburga (Austria) i Żytomierza (Ukraina) /
Онлайн-зустріч польських шкіл імені І. Я. Падеревського з Базеля (Швейцарія), Зальцбурга (Австрія) та Житомира (Україна)

W programie uroczystości były: spotkanie online polskich szkół im. I.J. Paderewskiego, lekcja „Opowieść o Paderewskim”, złożenie kwiatów i zniczy w miejscach pamięci Polaków, odśpiewanie pieśni patriotycznych i konkurs rysunków.

Polska społeczność miasta jak co roku podniosła i uroczystie obchodziła Dzień Polonii i Polaków za Granicą, Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz święto Konstytucji 3 maja. W Żytomierskiej Bibliotece Obwodowej 29 kwietnia odbyło się spotkanie online polskich szkół noszących imię I. J. Paderewskiego z Bazylei w Szwajcarii (dyrektor Anita Pacha), Salzburga w Austrii (dyrektor Anna Kaniecka) oraz Iwańska i Żytomierza (dyrektor Alina Laskowska). „Opowieść o Paderewskim” snuli dla zebranych prof. Wiesław Wysocki, historyk, nauczyciel akademicki, badacz dziejów Polonii, oraz Jakub Puchalski, krytyk i publicysta muzyczny, historyk kultury, członek jury International Classical Music Awards (nagród muzycznych). Rozmowę z gośćmi poprowadziła Marzena Mikosz.

W spotkaniu wzięli udział ambasador RP w Szwajcarii i Liechtensteinie Iwona Kozłowska, kierownik Wydziału ds. Religii i Mniejszości Narodowych Żytomierskiej OWA Ołeksandr Piwowarski, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur, prezes Asocjacji Polskiej Młodzieży na Żytomierszczyźnie Maria Piwowarska oraz dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie polskich szkół z Bazylei, Salzburga i Żytomierza.

W spotkaniu online wzięła udział ambasador RP w Szwajcarii i Liechtensteinie Iwona Kozłowska, fot. ze strony ambasady /
У онлайн-зустрічі взяла участь посол Польщі у Швейцарії та Ліхтенштейні Івона Козловська, фото з сайту посольства

Inicjatorka spotkania, dyrektor Polskiej Szkoły w Bazylei Anita Pacha, powitała zebranych i podkreśliła znaczenie postaci I. J. Paderewskiego jako patrona naszych placówek. Ambasador Iwona Kozłowska, otwierając spotkanie, podkreśliła, że jest to „historyczny moment, niezwykła lekcja o wielkim Polaku, obywatelu świata, wielkim patriocie”. Podziękowała za inicjatywę, która jest bliska jej sercu. „Jestem przekonana, że I. J. Paderewski łączy nie tylko Polaków rozsianych na całym świecie, ale łączy wszystkich, dla których nadrzędną wartością jest wolność, niepodległość

i suwerenność. Nasze spotkanie odbywa się w trudnym dla Ukrainy momencie walk o wolność. I. J. Paderewski dla tych wartości działał i poświęcił całe swoje życie” – powiedziała ambasador Kozłowska.

Wiktoria Laskowska-Szczur nadmieniła, że Paderewski jest bardzo bliski Polakom mieszkającym w Żytomierzu. Tutaj się wychował, tu nauczył gry na fortepianie, kupił dom na Podolskiej 12, wraz ze swoją żoną Heleną Marią z domu Rosen wpisany został do I księgi Szlachty Wołyńskiej, jego ojciec i macocha zostali pochowani na tułej polskim cmentarzu. Korzystając

z okazji, prezes ŻOZPU podziękowała ambasador Iwone Kozłowskiej oraz wszystkim Polakom, którzy pomagają Ukrainie w czasie inwazji rosyjskiej.

Na spotkaniu młodzież przedstawiała swoje szkoły. Uczniowie z Żytomierza przygotowali prezentację multimedialną Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej oraz opowiedzieli o swoich działaniach i udziale w międzynarodowych konkursach i projektach.

Rozmowa z prof. Wiesławem Wysockim i redaktorem Jakubem Puchalskim pozwoliła uczestnikom spotkania nie tylko poznać tło historyczne czasów, w których dorastał, żył i działał Paderewski, ale pokazała, jak wielopłaszczyznową i bogatą postacią był patron ich szkół. Ta niezwykła „lekcja” rozbudziła ich ciekawość i chęć odkrywania Paderewskiego na nowo, uświadomiła, w jak trudnych dla Polski czasach żył, jak skomplikowana była ówczesna sytuacja polityczna i jaką często wręcz finezyjną dyplomacją musiał się wykazywać się ten mąż stanu, lobując na rzecz Polski na arenie międzynarodowej.

Opowieść zaproszonych gości, którą moderowała Marzena Mikosz, pokazała Paderewskiego także z innej strony, jako znanego na całym świecie celebrytę (dzięki odbytym trasom koncertowym) i wirtuoza autopromocji, którego kult zyskał miano paddymanii – w Stanach Zjednoczonych genialnego pianistę nazywano Paddyrosky lub Paddy. Uczniowie, trochę onieśmieleni rangą spotkania, z rozbawieniem reagowali na wzmianki o wybrykach młodego Paderewskiego, słuchali z zainteresowaniem o tym, jak wprawiał w zachwyt fanów i fanki, o jego popularności.

Po spotkaniu młodzież złożyła biało-czerwone kwiaty i zapaliła znicze przed pomnikiem św. Jana Pawła II oraz przy tablicach Jarosława Dąbrowskiego, polskiego działacza niepodległościowego urodzonego w Żytomierzu, pisarza Józefa Ignacego Kraszewskiego, historyka, działacza społecznego i politycznego, pierwszego dyrektora artystycznego Teatru Polskiego w Żytomierzu i kuratora gimnazjum, oraz Ignacego Jana Paderewskiego. Na Cmentarzu Polskim oddali hołd rodzicom muzyka: Janowi Paderewskiemu, uczestnikowi powstania styczniowego, i jego przybranej matce.

Uczniowie wzięli udział w konkursie rysunków poświęconych Ignacemu Janowi Paderewskiemu. Autorzy najlepszych prac otrzymali nagrody.

Warto nadmienić, że Polska Szkoła im. I. J. Paderewskiego w Bazylei i Polska

Uczestnicy uroczystości zapalili znicze przed tablicą pierwszego dyrektora artystycznego Teatru Żytomierza i kuratora gimnazjum Józefa Ignacego Kraszewskiego / Учасники урочистості перед меморіальною дошкою першого художнього директора театру в Житомирі та куратора польської гімназії Юзефа Крашевського

Młodzież uczciła pamięć Jarosława Dąbrowskiego, polskiego działacza niepodległościowego urodzonego w Żytomierzu, przy jego tablicy / Молодь біля меморіальної дошки вшанувала пам'ять Ярослава Домбровського, польського борця за незалежність, який народився у Житомирі

Szkoła Sobotnio-Niedzielna im. I. J. Paderewskiego w Żytomierzu we wrześniu 2022 roku podpisały porozumienie partnerskie, nad którym patronat objęły ambasador Iwona Kozłowska i redaktor programu „Wschód” w TVP Polonia Grażyna Orłowska-Sondej. Uczniowie z Żytomierza przebywali wówczas z wizytą w Szwajcarii u swoich rówieśników. W tym roku zaplanowana jest kolejna wymiana polsko-ukraińsko-szwajcarska.

Święto Polonii i Polaków za Granicą jest obchodzone na całym świecie. Szacuje się, że poza granicami Polski żyje około 20 milionów osób narodowości pol-

skiej. Polska mniejszość narodowa na Żytomierszczyźnie stanowi znaczny procent jej ludności, co wynika z historycznej sytuacji geopolitycznej i geograficznej. Mimo wielu kilometrów, jakie dzielą obwód żytomierski od Polski, mimo represji carskich i sowieckich wobec Polaków na Ukrainie, Polacy nie tylko nie zapomnieli o swoich korzeniach, ale pielęgnowali swój język ojczysty, tradycje i kulturę polską.

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023.

Wiktoria Laskowska

Prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zeleńskiego i jego małżonkę Olenę Zeleńską oficjalnie powitali prezydent RP Andrzej Duda i pierwsza dama RP Agata Kornhauser-Duda /
Президента України Володимира Зеленського у супроводі першої леді Олени Zeleńskiej oficjalnie powitali Prezydent Republiki Polysza Andrzej Duda та перша леді Agata Kornhauser-Duda

Wizyta Wołodymyra Zeleńskiego w Polsce

Prezydent Ukrainy przybył do Warszawy z oficjalną wizytą 5 kwietnia. Towarzyszyła mu małżonka Olena Zeleńska. Andrzej Duda uhonorował głowę państwa ukraińskiego Orderem Orła Białego. Strony rozmawiały m.in. o kwestiach bezpieczeństwa i współpracy gospodarczej.

Była to pierwsza oficjalna wizyta zagraniczna prezydenta Wołodymyra Zeleńskiego od czasu rosyjskiej agresji na Ukrainę. Jej program był bardzo napięty. Przed południem na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego ukraińskiego przywódcę powitali Andrzej Duda z małżonką Agatą Kornhauser-Dudą. Następnie odbyły się rozmowy par prezydenckich, spotkanie przywódców w cztery oczy zakończone konferencją prasową oraz rozmowy delegacji. Głównymi tematami były m.in. wsparcie z Zachodu, bezpieczeństwo, współpraca gospodarcza i kwestie historyczne.

Pierwsze damy w ramach odrębnego programu wizyty spotkały się z ukraińskimi medykami szkolącymi się w Polsce.

Prezydent Ukrainy razem z premierem Mateuszem Morawieckim złożyli wieńce na Grobie Nieznanego Żołnierza i oddali hołd ofiarom katastrofy smoleńskiej przed pomnikiem Smoleńskim w Warszawie, a także prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu.

Następnie obaj politycy wraz z członkami delegacji spotkali się w Kancelarii Preze-

sa Rady Ministrów, by porozmawiać m.in. o transzycie zboża z Ukrainy, odbudowie kraju po wojnie oraz integracji Kijowa z Unią Europejską. W trakcie spotkania premier Morawiecki i prezydent Zeleński podpisali list intencyjny w sprawie zakupu przez Ukrainę (za pieniądze z UE i USA) polskiego sprzętu wojskowego. Chodzi m.in. o sto transporterów Rosomak. Po spotkaniu zaś zostało podpisane memorandum o współpracy przy odbudowie Ukrainy oraz porozumienie

Spotkanie Ukraińców i Polaków z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zeleńskim i prezydentem Polski Andrzejem Dudą na placu Zamkowym w Warszawie. Polska, 21 lutego 2023 r. /
Зустріч українців і поляків з Президентом України Володимиром Zeleńskim і Президентом Польщі Анджеем Дудою на Замковій площі у Варшаві. Польща, 21 лютого 2023 р.

w sprawie wspólnego wytwarzania amunicji czołgowej kalibru 125 mm.

W memorandum dotyczącym odbudowy Ukrainy ustalono, że Warszawa przekaze informacje o polskich przedsiębiorcach zainteresowanych udziałem w odbudowie, a Kijów stworzy warunki do zaangażowania polskich firm w projekty odbudowy.

W trakcie wizyty Andrzej Duda uhonorował Wołodymira Zełenskigo Orderem Orła Białego, jak zaznaczył najwyższym, najstarszym i najcenniejszym polskim odznaczeniem. Prezydent Ukrainy otrzymał je „w uznaniu zasług w pogłębianiu stosunków między Polską a Ukrainą, za działalność na rzecz bezpieczeństwa, niezłomność w obronie praw człowieka” – poinformowała Kancelaria Prezydenta RP na Twitterze.

Następnie prezydent Zełenski wziął udział w Polsko-Ukraińskim Forum Gospodarczym. „Zaproszeni zostali przedsiębiorcy i z Polski, i z Ukrainy. Chcemy rozmawiać także o przyszłej współpracy gospodarczej” – powiedział Marcin Przydacz, szef Biura Polityki Międzynarodowej w Kancelarii Prezydenta RP.

Odbyło się także spotkanie par prezydenckich z przedstawicielami organizacji pozarządowych wspierających Ukrainę. Jak zaznaczył Marcin Przydacz, w ten sposób chciano złożyć im podziękowania.

Wieczorem na placu Zamkowym prezydenci spotkali się z Polakami i Ukraińcami przebywającymi w Polsce. Ich wspólne wystąpienie trwało prawie godzinę. Pierwszy przemawiał Andrzej Duda. „Wsparcie dla Ukrainy było, jest i będzie w naszym kraju poza politycznym sporem” – zapewnił. Przemówienie Wołodymira Zełenskigo, które rozpoczął w języku polskim, było poświęcone przyjaźni między Ukrainą i Polską oraz przyszłemu zwycięstwu nad Rosją. Powiedział m.in.: „Kiedy ty i ja jesteśmy wolni, jest to gwarancja, że wolność będzie silna u wszystkich naszych sąsiadów w UE. Rumunia, Słowacja, Litwa i inne kraje bałtyckie, wszystkie są silniejsze, gdy jesteśmy wolni. Kiedy jesteśmy wolni, to gwarancja, że wolność będzie trwała w Mołdawii, nie opuści Gruzji i na pewno przybędzie na Białoruś” – powiedział Zełenski.

W drodze powrotnej do Kijowa ukraińska delegacja zatrzymała się w Chełmie. Tam prezydent Zełenski z towarzyszącym mu premierem Morawieckim wzięli udział w uroczystości nadania czterem miejscowościom frontowym: Przemyślowi, Rzeszowowi, Lublinowi i Chełmowi tytułów Miast Ratowników. Wyróżnienia z rąk Wołodymira Zełenskigo odebrali prezydenci tych miast.

Tetiana Petrowska

Prezydent Polski Andrzej Duda wręczył prezydentowi Ukrainy Wołodymyrowi Zełenskiemu Order Orła Białego / Президент Польщі Анжей Дуда вручив Президенту України Володимиру Зеленському орден Білого Орла

Premier Mateusz Morawiecki i prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski na wspólnej konferencji, na której szef polskiego rządu zapowiedział gotowość polskich firm do udziału w powojennej odbudowie Ukrainy / Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький і Президент України Володимир Зеленський на спільній конференції, де голова польського уряду заявив про готовність польських компаній брати участь у післявоєнній відбудові України

Uczestnicy spotkania / Учасники зустрічі

24. Piknik Europejski w Płocku

Na Rynku Starego Miasta ustawiono stoiska tematyczne, były gry i zabawy, występy artystów na scenie. Wydarzenie służy popularyzacji idei europejskiej wśród płocczan.

24. Piknik Europejski, doroczne święto mieszkańców Płocka oraz jego miast partnerskich, odbył się w dniach 12-14 maja. Do miasta przyjechali oprócz przedstawicieli miast partnerskich: Darmstadt (Niemcy), Żytomierza (Ukraina), Fort Wayne (USA), Bielc (Mołdawia), Auxerre (Francja) i Plewen (Bułgaria), delegacje z Sines z Portugalii i Veszprem z Węgier – miast, które być może niedługo dołączą do grona miejscowości ściśle współpracujących z Płockiem. Obecnie Płock ma 12 miast partnerskich.

Pierwszym punktem programu była debata na temat funkcjonowania instytucji kultury w kryzysie związanym z pandemią koronawirusa, wojną na Ukrainie i problemami finansowymi, która odbyła się 12 maja w Płockiej Galerii Sztuki. W dyskusji uczestniczyli m.in. przedstawiciele Żytomierza, Bielc, Plewen i Darmstadt. Przedstawiali życie kulturalne swoich miast oraz formy pracy ośrodków kultury podczas COVID.

Kierowniczka Wydziału Kultury w Urzędzie Miasta Żytomierza Ilona Kolodij, prezentując wydarzenia kulturalne jej ośrodka, zaznaczyła, że miasto mimo wojny żyje, organizowane są imprezy, choć często przerwane alarmami, po których wszyscy idą do schronów. Wiktoria Laskowska-Szczur dodała, że 10 lat temu Żytomierz podpisał z Płockiem umowę o współpracy partnerskiej właśnie podczas Dni Kultury Polskiej w Żytomierzu oraz zauważyła, że „kultura pomaga pokonać każdy kryzys, pokonaliśmy COVID, przetrwamy działania wojenne”.

Prezydent Płocka ogłosił, że będzie się starał o uzyskanie dla niego tytułu Europej-

skiej Stolicy Kultury 2029 roku. „Mogę powiedzieć, że właśnie inaugurujemy nasze działania, starania o uzyskanie statusu Europejskiej Stolicy Kultury w 2029 roku” – powiedział Andrzej Nowakowski, prezentując przedstawicielom miast partnerskich działalność instytucji kultury i wydarzenia kulturalne z ostatnich lat.

Gospodarz Płocka przyznał, że inspiracją do uzyskania tytułu Europejskiej Stolicy Kultury było uhonorowanie jego miasta w 2022 roku tytułem Stolicy Kultury Mazowsza, a także doświadczenie węgierskiego Veszprem.

Następnego dnia impreza rozpoczęła się na Starym Rynku, gdzie przedszkolaki i uczniowie płockich szkół prezentowali kulturę wybranych krajów podczas występów na ustawionej obok ratusza scenie oraz na przygotowanych przez siebie stoiskach – każdym o innym europejskim kraju. Najpopularniejsze było stanowisko Żytomierza, gdzie zainteresowani mogli się nauczyć pleść warkocze lub wykonać tatuaże o tematyce patriotycznej. Na placu przed ratuszem zostały zorganizowane gry i zabawy, animacje i konkursy plastyczne.

Oficjalne delegacje miast partnerskich na Pikniku Europejskim w Płocku / Офіційні делегації міст-партнерів на Європейському пікніку в Плоцьку

Prezydent Nowakowski oficjalnie powitał gości – przedstawiciele państw partnerskich – ze sceny o godz. 17.30, a wcześniej „Ode do radości” – hymn Unii Europejskiej, wykonał chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses.

Piknikowi, jak zwykle, towarzyszyły wydarzenia: Bieg Europejski, wernisaż wystawy w Domu Darmstadt, koncerty Majuni (impreza muzyki klubowej) i Rock Tower (muzyka rockowa i metalowa), a także na Noc Muzeów.

Nie zabrakło również gwiazdy wieczoru. Tegoroczny Piknik Europejski uświetnił występ legendy polskiego rocka, niepowtarzalnej wokalistki Małgorzaty Ostrowskiej.

Termin wydarzenia związany jest z datą 9 maja, tj. Dniem Europy.

Wiktoria Laskowska

Warsztaty z tatuażu i plecienia warkoczy zorganizowali żytomierzanie / Житомиряни організували майстер-класи з нанесення татуювання та створення зачісок

Spotkanie polskiej delegacji województwa śląskiego z władzami obwodu żytomierskiego / Зустріч польської делегації Сілезького воєводства з очільниками Житомирської області

Uczestnicy szczytu złożyli biało-czerwone i żółto-niebieskie kwiaty oraz zapalili znicze przed pomnikiem Obrońców Ukrainy w Wojnie z Rosyjskim Agresorem / Учасники саміту поклали біло-червоні та синьо-жовті квіти та запалили свічки біля підніжжя пам'ятника захисникам України у війні з російським агресором

Samorządowcy z województwa śląskiego na szczycie w Żytomierzu i Kijowie

20 kwietnia w ukraińskiej stolicy miał miejsce Międzynarodowy Szczyt Miast i Regionów. W spotkaniu zorganizowanym pod patronatem prezydenta Wołodymyra Zelenskiego udział wzięli samorządy z 30 krajów. Przedstawiciele miast i regionów Europy opracowywali plan powojennej odbudowy Ukrainy.

Kijowski szczyt odbywający się pod hasłem „Partnerstwo dla zwycięstwa” został zwołany przez Ukraiński Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych. Jego celem było wykorzystanie potencjału władz lokalnych i regionalnych w krajach europejskich do wsparcia odbudowy Ukrainy.

Udział w szczycie wzięli prezydenci miast, burmistrzowie i wojewodowie z całego świata, członkowie ukraińskiego rządu oraz przedstawiciele ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego, biznesu i think tanków. W kongresie uczestniczyli także prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski, sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg i przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów Vasco Alves Cordeiro wraz z delegacją.

Dzień przed szczytem delegacja województwa śląskiego z sekretarzem województwa Dariuszem Ptasim na czele na zaproszenie władz partnerskiego obwodu żytomierskiego 19 kwietnia odwiedziła Żytomierz, gdzie spotkała się z przedstawicielami

władz lokalnych: przewodniczącym OWA Witalijem Buneczko, wiceprzewodniczącym Żytomierskiej Rady Obwodowej Wołodymyrem Szymą, wiceprzewodniczącym żytomierskiej OWA Wiktorem Gradiwskim oraz pracownikami Wydziału Rozwoju Rolno-Przemysłowego i Polityki Gospodarczej OWA.

„Przede wszystkim chcę wyrazić wdzięczność za pomoc narodu polskiego dla obwodu żytomierskiego, który stał się dla nas niezawodnym zapleczem. Wojna, którą rozpętała Rosja, znacząco wzmocniła nasze stosunki i jestem pewien, że utrzymamy je przez wiele, wiele lat. Jestem przekonany, że będziemy nadal rozwijać i wspierać naszą współpracę” – zaznaczył Witalij Buneczko.

Dariusz Ptaś podkreślił, że województwo przyjęło około 140 tys. uchodźców, ale Ukraińcy są traktowani jak goście i mieszkają w domach prywatnych. Zaznaczył, że obwód żytomierski ma ogromne możliwości wzmocnienia i rozwoju nowych gałęzi przemysłu i polscy inwestorzy są zainteresowani rozbudową i budową nowych zakładów produkcyjnych na Ukrainie.

Uczestnicy spotkania podkreślali, że obwód żytomierski i województwo śląskie z powodzeniem współpracują już prawie osiem lat (w 2015 roku Województwo Śląskie podpisało Porozumienie o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków z Żytomierską Obwodową Administracją Państwową). W sumie asygn-

Witalij Kliczko, Dariusz Ptaś i Wiktoria Laskowska-Szczur podczas pracy szczytu / Віталій Кличко, Даріуш Птаś і Вікторія Ляковська-Щур під час роботи саміту

wano 20 dokumentów międzyregionalnych z organizacjami polskimi na poziomie powiatów i miast obwodu żytomierskiego.

Po rozmowach polska delegacja udała się na zwiedzanie miasta i odkrywanie polskich miejsc w Żytomierzu. Pod pomnikiem Obrońców Ukrainy w Wojnie z Rosyjskim Agresorem złożyła kwiaty i zapaliła znicze oraz minutą ciszy uczciła pamięć poległych. Hold złożyła także przy pomniku św. Jana Pawła II i tablicą Lecha Kaczyńskiego. Przedstawiciele Śląska obejrzeli zniszczone Liceum nr 25., zwiedzili Narodowe Muzeum Kosmonautyki im. Serhija Korolowa i zapoznali się z historią miasta nad Teterewem. Na koniec spotkali się z miejscowymi Polakami w Polskim Centrum.

20 kwietnia delegacja województwa śląskiego uczestniczyła w szczycie w Kijowie. W swoim przemówieniu Wołodymyr Zełenski powiedział: „Tym szczytem otwieramy nowy poziom interakcji. To jest interakcja między naszymi społecznościami, społecznościami Ukrainy i społecznościami innych państw – naszymi partnerami, tymi, którzy jak wszyscy Ukraińcy cenią to, co najważniejsze – wolność i sprawny samorząd lokalny”.

Sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg w swoim wystąpieniu stwierdził, że NATO koncentruje się na potrzebach Ukrainy po wojnie. „Najważniejsze jest to, że musimy zrobić wszystko, aby Rosja nigdy więcej nie poszła na wojnę z Ukrainą. Sojusz pracuje teraz nad wieloletnią inicjatywą wsparcia dla Ukrainy. To pomoże wam przejść od ery sowieckiej doktryny do standardów i polityki

Delegacje województwa śląskiego, kujawsko-pomorskiego i obwodu żytomierskiego podczas pracy na Międzynarodowym Szczycie Miast i Regionów w ramach Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych przy prezydentowi Ukrainy, Kijów/ Делегації Сілезького, Куявсько-Поморського воєводства та Житомирської області під час роботи на Міжнародному саміті міст і регіонів у рамках Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України, Київ

Prezydent Ukrainy
Wołodymyr Zełenski /
Президент України
Володимир Зеленський

Sekretarz generalny
NATO Jens Stoltenberg na szczycie /
Промова Генерального секретаря НАТО
Йенса Столтенберга на саміті

NATO. Przyszłość Ukrainy jest w euroatlantyckiej rodzinie” – powiedział.

Szczyt Miast i Regionów poświęcony wsparciu Ukrainy był okazją nie tylko do przedyskutowania kwestii jej powojennej odbudowy i tego jak władze lokalne czy regionalne mogą te wysiłki wesprzeć, ale także do podjęcia konkretnych zobowiązań. Łącznie podpisano 11 umów o współpracy między europejskimi i ukraińskimi miastami i regionami.

Na szczycie została też wypracowana deklaracja potwierdzająca gotowość międzynarodowych partnerów do pomocy w odbudowie ukraińskich miast dotkniętych rosyjskim terrorem, określająca główne obszary działań na rzecz Ukrainy. Chodzi m.in. o administrację publiczną, energię, gospo-

darękę odpadami, infrastrukturę biznesową, gospodarkę cyfrową, technologię, kulturę, sport i turystykę. Sygnowali ją przedstawiciele 30 państw i najwyżsi urzędnicy Ukrainy. Dokument został podpisany w obecności wysokich rangą przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych, Rady Europy oraz Europejskiego Komitetu Regionów.

W deklaracji zaznaczono, że jej sygnatariusze wyrażają gotowość „wypracowania wspólnej wizji zrównoważonego rozwoju lokalnego i regionalnego, opartego na zasadzie odnowy przez poprawę, która przyczyni się do powstania w procesie odbudowy »zielonych«, bezpiecznych, energooszczędnych, pozbawionych barier, inkluzywnych, dostatnich, wygodnych do życia miast, miasteczek

i wsi, w których zapewnione zostaną równe prawa dla wszystkich mieszkańców”.

Sygnatariusze wyrazili gotowość wspierania Ukrainy w jej walce o niepodległość tak długo, jak będzie to konieczne, a także pełne poparcie dla społeczności i regionów Ukrainy w procesie ich odbudowy, w rozwoju gospodarczym, społecznym i kulturalnym oraz przygotowaniach do przystąpienia do Unii Europejskiej; zobowiązali się także promować rozwój współpracy w zakresie handlu, produkcji, inwestycji, nauki, kultury i innych rodzajów działalności.

Premier Ukrainy Denys Szmyhal podkreślił, że deklaracja potwierdza gotowość sygnatariuszy do objęcia patronatem regionów dotkniętych rosyjską agresją.

Wiktoria Laskowska

XV Europejski Kongres Gospodarczy otworzyła sesja pt. „Nowa europejska gospodarka w nowym świecie” / XV Європейський економічний конгрес відкриває сесія "Нова європейська економіка в новому світі"

XV Europejski Kongres Gospodarczy również o odbudowie i wsparciu Ukrainy

Trzy dni, 170 paneli dyskusyjnych, 1200 prelegentów, ponad 11 tys. uczestników stacjonarnych i 7 tys. osób śledzących debaty online – tak w skrócie przedstawiała się tegoroczna największa impreza biznesowa Europy Środkowej, w której uczestniczyła także reprezentacja obwodu żytomierskiego.

W wydarzeniu, które koncentruje się na najważniejszych kwestiach gospodarczych w Europie, decydujących o jej kształcie i perspektywach rozwoju, uczestniczyli czołowi przedstawiciele świata nauki, biznesu i samorządu. Stworzyło ono okazję do dyskusji, wymiany poglądów i doświadczeń, inspirujących debat i rozmów kulturalowych. Program zjazdu uzupełniły liczne imprezy towarzyszące z udziałem światowych polityków, naukowców i przedsiębiorców.

XV Europejski Kongres Gospodarczy otworzyła sesja pt. „Nowa europejska gospodarka w nowym świecie”, której tytuł uznać można za motto całego wydarzenia. Wśród głównych konkluzji debaty znalazły się stwierdzenia, że odbudowa gospodarki, walka z inflacją, bezpieczeństwo energetyczne i żywnościowe to kluczowe cele, które należy osiągnąć w Europie.

Pierwsza wicepremier i minister gospodarki Ukrainy Julia Swyrydenko w swoim wystąpieniu skupiła się na zmianach, które czekają Europę po zakończeniu wojny. „Przyszły rozwój zależy od decyzji, które podejmujemy każdego dnia. Przyszłość świata zależy od losów wojny na Ukrainie. Od tego zależy również światowa gospodarka. Ukraina musi zwyciężyć, aby zabezpieczyć przyszłość Europy i całego wolnego świata. Zwycięstwo

Okrągły stół na temat „Rola regionów w budowaniu partnerstw międzynarodowych w obliczu kryzysu gospodarczego oraz wyzwań związanych z odbudową Ukrainy” z udziałem przedstawicieli regionów partnerskich województwa śląskiego / Круглий стіл «Роль регіонів у розбудові міжнародного партнерства в умовах економічної кризи та викликів, пов'язаних з відбудовою України» за участю представників регіонів-партнерів Сілезького воєводства

Wiktoria Laskowska,
Marcin Krupa, Ludmiła
Wolska na EKG /
Вікторія Ляковська,
Марцін Крупа,
Людмила Вольська
на ЄЕК

Rosji jest nie do zaakceptowania przez Ukrainę i Unię Europejską – podkreśliła. – Mamy nadzieję, że Ukraina jak najszybciej stanie się członkiem UE i będzie częścią jednolitego, unijnego rynku. UE jest chyba naszym najważniejszym partnerem gospodarczym. Współpraca z Unią pomaga Ukrainie przetrwać. Ważne, żeby ta współpraca układała się dobrze w przyszłości”.

Część debat była poświęcona sytuacji geopolitycznej Europy i przyszłości Ukrainy.

„Niewielu było takich, którzy wierzyli, że Ukraina jest w stanie przetrwać ten rodzaj agresji, tymczasem dzisiaj mówimy już o ponad 400. dniu wojny” – zauważył były prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski podczas rozmowy z Petrem Poroszenką, przewodniczącą partii Europejska Solidarność, prezydentem Ukrainy w latach 2014-2019.

Poroszenko z kolei podkreślił, że Polska pomogła ocalić wiele istnień ukraińskich. „Dla wszystkich jest już jasne, że musi wygrać wolny, demokratyczny świat, wolna demokratyczna Europa, a zamrożenie konfliktu niesie ze sobą niebezpieczeństwo, że Władimir Putin wywoła podobny konflikt gdziekolwiek indziej – w Polsce, na Łotwie czy w innych państwach sąsiadujących – mówił. – Wojna skończy się wtedy, kiedy Ukraina wejdzie do NATO, co zagwarantuje jej długoterminowe bezpieczeństwo” – przekonywał

Były prezydent Ukrainy był gościem panelu „Ukraina – wojna, wsparcie, odbudowa”, skupionego na głównych kierunkach wielopłaszczyznowej pomocy krajowi walczącemu z rosyjską agresją oraz priorytetach powojennej odbudowy Ukrainy.

„Sankcje przeciwko pojedynczym osobom to za mało – mówił Petro Poroszenko. – Powinno się całkowicie zablokować rosyjski eksport i w ten sposób ograniczyć Putinowi możliwości finansowania wojny. Import gazu z Rosji do Europy to wciąż miliardy dolarów, na których zarabia Rosja. To trzeba zakończyć. Kanał Sueski także powinien być dla Rosjan zamknięty” – zaznaczył. I na koniec dodał: „Nie możemy bać się Putina i pozwolić na to, aby którekolwiek państwo decydowało o tym, co się dzieje w takim kraju, jak Ukraina”.

W panelu „Rola regionów w budowaniu partnerstw międzynarodowych w obliczu kryzysu gospodarczego oraz wyzwań związanych z odbudową Ukrainy” zainicjowanym przez marszałka województwa śląskiego Jakuba Chelstowskiego udział wzięli przedstawiciele regionów partnerskich Śląska, wśród nich reprezentanci czterech obwodów z Ukrainy: Alona Atamaniuk (Czerniowiecka Obwodowa Administracja Wojskowa), Elżawieta Sawczuk (Winnicka Rada Obwodowa), Wadym Tabakera (Lwowska Obwodowa Ad-

Delegacja Żytomierszczyzny podczas spotkania z marszałkiem województwa śląskiego Jakubem Chelstowskim / Delegacja Житомирської області під час зустрічі з маршалком Сілезького воєводства Якубом Хелстовським

Petro Poroszenko był gościem panelu „Ukraina – wojna, wsparcie, odbudowa” / Гостем засідання «Україна – війна, підтримка, відбудова» був Петро Порошенко (зліва направо п'ятий у ряду)

ministracja Wojskowa) oraz Wołodymyr Kropiwnicki (Żytomierska Rada Obwodowa).

„Nasi najbliżsi sąsiedzi to najważniejsi partnerzy we współpracy międzynarodowej, dlatego tak poważnie podchodzimy do współpracy transgranicznej. Chcemy poszerzyć to partnerstwo na wschód, o stronę ukraińską. Świat się zmienił, a nas interesuje przyszłość i wspieramy Ukrainę w jej drodze do Unii Europejskiej i NATO, to nasz wspólny interes. Stąd inicjatywa utworzenia w Ukrainie naszego przedstawicielstwa, co przełoży się na współpracę gospodarczą. Wierzę, że przedsiębiorcy z naszego regionu będą uczestniczyć w odbudowie Ukrainy po wojnie” – zapewniał marszałek Chelstowski.

Przedstawiciele strony ukraińskiej wyrazili wdzięczność za wsparcie dla obywateli Ukrainy, po rosyjskiej agresji. Sporo miejsca w trakcie dyskusji poświęcono przyszłości,

temu, jak zorganizować proces odbudowy gospodarczej Ukrainy, także z udziałem śląskich przedsiębiorców.

O wsparciu dla Ukrainy z perspektywy słowackiej mówiła Erika Jurinova, przewodnicząca Samorządowego Kraju Żylińskiego.

Po zakończeniu debaty Jakub Chelstowski spotkał się z przedstawicielami czterech obwodów Ukrainy. Zapewnił ich, że województwo śląskie zamierza zacieśniać współpracę ze stroną ukraińską. Według niego miejsce Ukrainy jest w Unii Europejskiej, a środki unijne, które pomogły w transformacji regionu, mogą równie dobrze przyczynić się w przyszłości do odbudowy Ukrainy po wojnie. Marszałek zapewnił, że planowane otwarcie biura regionalnego województwa śląskiego w Kijowie ma nastąpić jeszcze w tym roku.

Zytomierzanie uczcili pamięć papieża, św. Jana Pawła II / Житомиряни вшанували пам'ять Папи св. Йоана Павла II

Św. Jan Paweł II

Urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. 16 października 1978 roku kardynałowie zebrani na konklawe ogłosili metropolitę krakowskiego, 58-letniego kard. Karola Wojtyłę głową Kościoła katolickiego. Przyjął imię Jan Paweł II dla uhonorowania poprzednika, Jana Pawła I, który zmarł po trzydziestu trzech dniach pontyfikatu. Został 264. papieżem w dziejach, pierwszym od 1522 roku biskupem Rzymu nie-Włochem i pierwszym Słowianinem.

W czasie homilii podczas inauguracji pontyfikatu Jan Paweł II wypowiedział słynne słowa: „Nie lękajcie się! Otwórzcie drzwi Chrystusowi”. To był papież przełomów, myśliciel i filozof, człowiek kultury i sztuki, poeta, aktor i miłośnik gór. Zasłynął jako niestrudzony pielgrzym, władający wieloma językami oraz inspirator przemian na świecie.

Jego dorobek jest imponujący. W trakcie trwającej blisko 27 lat posługi odbył 104 pielgrzymki międzynarodowe i odwiedził 129 krajów na wszystkich kontynentach. Na Ukrainę przybył w 2001 roku; trasa jego pielgrzymki wiodła przez diecezję kijowsko-żytomierską.

Jest autorem: 14 encyklik, 15 adhortacji apostolskich, 13 konstytucji apostolskich, 45 listów apostolskich, 29 dokumentów w formie *motu proprio* (list papieski o charakterze dekretu) i tysięcy listów papieskich. Opublikował także kilka książek, w tym przetłumaczoną na 40 języków, uznaną za światowy bestseller „Przekroczyć próg nadziei”.

Zmarł 2 kwietnia 2005 roku o godz. 21.37 w wieku 84 lat. Jego pontyfikat trwał 26 lat 5 miesięcy i 16 dni. Był trzecim co do długości w historii papiestwa – po św. Piotrze i Piusie IX.

Jan Paweł II został beatyfikowany 1 maja 2011 roku, natomiast kanonizowany 27 kwietnia 2014 roku. Obie uroczystości odbyły się na placu św. Piotra w Rzymie. Na datę liturgicznego wspomnienia św. Jana Pawła II wybrano 22 października – rocznicę uroczystej inauguracji pontyfikatu.

Zytomierzanie uczcili pamięć św. Jana Pawła II, stawiając w 2011 roku, z okazji 10. rocznicy wizyty papieża na Ukrainie, jego pomnik przy katedrze św. Zofii w Żytomierzu. W 2016 roku na wniosek Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie jedna z ulic miasta otrzymała imię papieża Jana Pawła II.

Żytomierz: 18. rocznica śmierci Jana Pawła II

Z tej okazji polska społeczność Żytomierza upamiętniła jednego z największych Polaków w historii. Uroczystość pod hasłem „Święty Janie Pawle II, módl się za nami!” zorganizował 2 kwietnia Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie.

W uroczystości wzięli udział członkowie Związku Polaków, uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego działającej przy ŻOZPU oraz chór katedralny.

Mszy świętej w prokatedrze św. Zofii przewodniczył ks. proboszcz Witalij Bezszkuryj. Przed pomnikiem Ojca Świętego ksiądz proboszcz przypomniał życiorys Karola Wojtyły oraz najważniejsze aspekty papieskiego nauczania o wolności. „Papież lubił ziemię ukraińską i modlił się za Ukrainę, pielgrzymował i był wśród nas” – mówił ks. Witalij Bezszkuryj. Zebrani zwrócili się do św. Jana Pawła II z modlitwą o pokój na ziemi ukraińskiej.

Wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża był ogromnym ciosem dla bloku

sowieckiego, który od wielu dziesięcioleci bezskutecznie próbował wykorzenić wiarę chrześcijańską. Za sprawą Jana Pawła II naród polski, ale także ukraiński, odzyskiwał tożsamość i godność. Nasz wielki Rodak przyczynił się do upadku Związku Sowieckiego. Był wymownym świadectwem walki z systemem komunistycznym oraz odzyskiwania niezależności.

Przed pomnikiem św. Jana Pawła II członkowie Związku Polaków, uczniowie i nauczyciele złożyli piękny kosz białoczerwonych kwiatów, zapalili znicze i oddali hołd Ojcu Świętemu. Na zakończenie uroczystości wszyscy odśpiewali „Barkę”.

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej wzięli też udział w specjalnie z tej okazji przygotowanej dla nich lekcji, na której zapoznali się z wielkim Rodakiem, uczestniczyli w konkursie i poczęstunku.

Warto nadmienić, że w szkole ważne jest nie tylko nauczanie języka polskiego, historii, kultury i tradycji, ale także wychowanie młodego pokolenia, na co zwracał uwagę św. Jan Paweł II.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Setki tysięcy Polaków na Marszach Papieskich

Marsz Papieski w Warszawie /
Папський марш у Варшаві

W 18. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II na ulice polskich miast i wielu na świecie wyszły tłumy ludzi. Organizatorzy podkreślają, że jest to świadectwo przywiązania i dumy z życia papieża Polaka. A także odpowiedź na próby podważenia jego świętości i zasług.

Największe wydarzenie odbyło się w Warszawie – w centrum stolicy zjawilo się kilkadziesiąt tysięcy osób. Inicjatorka warszawskiej manifestacji Małgorzata Żaryn podkreśliła, że Marsz Papieski ma być wyrazem jedności, a nie elementem polaryzacji. „Chodzi nam o to, aby przywrócić osobę i nauczanie papieża Polaka naszej wspólnotie oraz przywrócić nam naszą wspólnotę dzięki jego osobie” – zaznaczyła.

„Udziałem w Marszu podziękujemy wielkiemu Polakowi – Janowi Pawłowi II za pozostawioną kolejnym pokoleniom schedę miłości i wiary” – napisali z kolei organizatorzy Marszu Papieskiego w Białymstoku.

Wspólne manifestacje w Warszawie, Szczecinie i Krakowie, mieście, z którym przyszedł papież – najpierw jako student, później ksiądz i biskup – był związany przez kilkadziesiąt lat swojego życia, określono jako Narodowe Marsze Papieskie.

„Z całą mocą chcemy pokazać, że Papież Polak jest ważną postacią dla wielu z nas i jesteśmy mu wdzięczni za to, ile uczynił dla Kościoła krakowskiego oraz powszechnego, dla Polski i świata, ale też dla każdego z nas” – czytamy na stronie archidiecezji krakowskiej. Tamtejszy marsz został określony mianem „białego”.

„Postać Jana Pawła II jest mi bliska. Jego nauczanie, jego charyzma, siła oddziaływania. To wszystko sprawiło, że nie musiałem głębiej się zastanawiać, po prostu taki odruch serca w obronie moralnego autorytetu” – mówił o swoim udziale w marszu aktor Marcin Kwaśny.

Uczestnicy demonstracji w całym kraju mieli ze sobą krzyże, flagi narodowe i papieskie, nie brakowało licznych portretów św. Jana Pawła II. Na zakończenie wielu marszy odprawione zostały msze święte.

Ponadto w wielu miejscowościach odbyły się wieczorne spotkania modlitewne dla uczczenia papieża, który odszedł 2 kwietnia 2005 roku o godz. 21:37. Specjalne wydarzenie zaplanowano w rodzinnym mieście

Uczestnicy demonstracji mieli ze sobą krzyże, flagi narodowe i papieskie, relikwie św. Jana Pawła II /
Учасники маніфестації несли хрести, державні та папські прапори, реліквії

Jana Pawła II – Wadowicach. Widowisko artystyczne „Nie zastąpi Ciebie nikt” miało przypomnieć najważniejsze wydarzenia, utwory i homilie św. Jana Pawła II.

„Ojciec Święty Jan Paweł II mówił o tym, że każdy ma swoje Westerplatte, czyli ostatnią placówkę, ostatnią linię obrony, przed którą cofnąć się nie można. Mam wrażenie, że dzisiaj i moje Westerplatte i Westerplatte wielu Polaków zostało zaatakowane. Z tej linii obrony nie możemy się cofnąć. Musimy stać i trwać tutaj do końca” – powiedział dziennikarz telewizyjny Rafał Patyra, nawiązując do sprzeciwu wobec ostatnich publikacji dotyczących Jana Pawła II.

Wielu z przybyłych akcentowało swoją niezgodę na zarzuty wobec kard. Ka-

rola Wojtyły, że nie reagował adekwatnie w kwestii ochrony dzieci i młodzieży, gdy był arcybiskupem, metropolitą krakowskim. Te doniesienia zakwestionowali liczni historycy i publicyści, wskazując, że autorzy owych materiałów opierali się bezkrytycznie na mało wiarygodnych bądź wręcz spreparowanych aktach komunistycznej bezpieki. Wrogo nastawione do Kościoła władze PRL nigdy nie wykorzystały tych donosów do ataku na Karola Wojtyłę, popularnego kościelnego hierarchę, niewygodnego dla systemu komunistycznego w Polsce.

Organizatorzy szacują, że w Polsce i poza jej granicami w Marszach Papieskich udział wzięły setki tysięcy ludzi.

Family News Service

Siedem rad Karola Wojtyły na obecny czas

Nauczanie św. Jana Pawła II zawiera wiele cennych wskazówek, jak dobrze przeżyć życie. A czego możemy się nauczyć, patrząc na okres dzieciństwa przyszłego papieża? Przypominamy rady Karola Wojtyły z okazji 103. rocznicy jego urodzin.

1. Stawiaj Boga na pierwszym miejscu!

Karol Wojtyła wcześniej stracił siostrę, brata i mamę. Ojciec przyszłego papieża zabierał syna do sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej. Tam przypominał mu, że jego mamą, po śmierci rodzonej mamy, jest Matka Boża. Miłość do Maryi, a przez nią przede wszystkim do Boga, rozwijała się w Karolu przez całe jego życie.

2. Szanuj autorytety i bądź otwarty na konstruktywną krytykę!

Karol Wojtyła od najmłodszych lat był ministrantem w wadowickim kościele parafialnym. W tym czasie wiele się nauczył od kapłanów, którzy byli jego katechetami i opiekunami, m.in. ks. Edwarda Zachera czy ks. Kazimierza Figlewicza. Słuchał także swojego ojca, który zachęcił go do wstąpienia w szeregi ministrantów. Mały Karol był otwarty na konstruktywną krytykę. Po latach wspominał ważne słowa ojca, usłyszane w dzieciństwie: „Nie jesteś dobrym ministrantem. Nie modlisz się dosyć do Ducha Świętego. Powinieneś się modlić do Niego”. Z tej lekcji wyciągnął wnioski na całe życie.

3. Ucz się i pracuj pilnie!

Wiemy, że Karol Wojtyła był pilnym uczniem. W 1926 roku rozpoczął edukację w szkole powszechnej. W jego klasie było aż 60 uczniów. Od 1930 roku uczył się w gimnazjum. Lubił się uczyć i poznawać nowe języki, ceniał grekę i łacinę, które z pasją przyswajał. Karol uczy także dorosłych pilnej pracy i wytrwałości w zdobywaniu życiowej wiedzy, nie tylko tej szkolnej.

Ks. Figlewicz z ministrantami, wśród nich Karol Wojtyła / O. Фіглевіч з віктарнікамі, серед яких Кароль Войтила

4. Miej pasje i je rozwijaj!

Wytrwała nauka i praca to bardzo ważne sprawy w życiu człowieka, jednak oprócz nich ważne są także życiowe pasje, które należy rozwijać. Karol lubił sport i był doskonałym sportowcem. Kochał też teatr. Z drugiej strony hobby nie może stać na przeszkodzie w realizacji powołania. Karol rzucił marzenia o teatrze i polonistyce, aby wstąpić do seminarium. Jako ksiądz miał jednak czas na wycieczki w góry czy spływy kajakaowe.

5. Ceń przyjaciół!

Przyjaźnie były bardzo ważne w całym życiu Jana Pawła II. Już jako mały chłopiec zawiązywał pierwsze przyjaźnie, które wspominał po latach: „Myślą i sercem wracam też do moich rówieśników, kolegów i koleżanek, zarówno z lat szkoły podstawowej, jak może bardziej jeszcze z lat szkoły średniej, bo te trwały dłużej” – wspominał papież po latach.

6. Bądź wdzięczny!

Wdzięczność jest cechą, która stanowi antidotum na wiele trudnych spraw. Już w dzieciństwie Karol przeżył szereg trudnych chwil i doświadczeń, a mimo to nie zapomniał o wdzięczności. Ileż to razy w różnych przemówieniach wspominał osoby i zdarzenia sprzed lat, które nieustannie wzbudzały w nim wdzięczność, przede wszystkim wdzięczność Bogu.

7. Nigdy się nie poddawaj!

Śmierć prawie wszystkich członków rodziny, wybuch II wojny światowej, niepewność jutra – Karol Wojtyła miał wiele okazji do tego, aby się poddać. Tymczasem on

Karol Wojtyła, I Komunia św., fot. Wikimedia / Кароль Войтила, перше святе Причастя, фото: Wikimedia

śmiało stawiał czoło wyzwaniom, a jego droga zaprowadziła go do Watykanu. A dlaczego się nie poddawał? Bo Boga stawiał na pierwszym miejscu, szanował autorytety, uczył się i pracował pilnie, miał pasje i je rozwijał, miał przyjaciół i za wszystko był wdzięczny.

Tego właśnie uczy nas Lolek, który został papieżem, więc jego rady są sprawdzone i skuteczne.

Family News Service

Pielgrzymka żołnierzy i bliskich poległych do Matki Bożej Berdyczowskiej

Żołnierze i weterani wojenni pielgrzymowali do Ogólnoukraińskiego Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie 13 maja. Wśród pątników byli krewni obrońców Ukrainy oraz rodziny wojskowych, którzy oddali życie za kraj.

Zgromadzeni w berdyczowskim sanktuarium pielgrzymi modlili się przede wszystkim o zakończenie wojny. „Pokładamy całą naszą nadzieję w Panu i modlimy się za tych, którzy odpowiadając na Jego wezwanie do miłości bliźniego i Ojczyzny, robią wszystko dla ich obrony – podkreślił bp Paweł Gonczaruk, ordynariusz diecezji charkowsko-zaporoskiej, główny organizator wydarzenia. I dodał: – Gromadzimy się przy Matce Bożej, stajemy z Nią pod krzyżem i prosimy o wstawiennictwo za naszą ojczyznę”.

Centralnym wydarzeniem pielgrzymki była msza święta, którą celebrował bp Gonczaruk, przewodniczący Komisji Duszpasterstwa Wojskowego Konferencji Rzymskokatolickich Biskupów Ukrainy. W liturgii uczestniczył również kapłan Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego, kapelan wojskowy ks. Iwan Cykulak.

W kazaniu bp Gonczaruk wezwał wiernych do stałej i nieustającej modlitwy za braci i siostry, którzy bronią Ukrainy. „Wojna to nie tylko ostrzały, wojna toczy się również na poziomie duchowym. Nasi bracia i siostry, którzy dzisiaj bronią naszej ojczyzny na froncie, bardzo często opowiadają o konkretnych sytuacjach, o tym, jak Pan ich uratował i zachował” – podkreślił ordynariusz charkowsko-zaporoski. Zaznaczył, że ci, którzy się modlą za Ukrainę i jej obrońców, nie mogą „opuszczać swoich pozycji”. „Modlitwa to zaproszenie Boga. Uzbrojeni w Bożą miłość i Boże słowo, idźmy i służmy, każdy na swoim miejscu, na swojej pozycji, oświeceni wiarą, nadzieją i miłością” – powiedział hierarcha.

W słowie końcowym kustosz sanktuarium w Berdyczowie, o. Witalij Kozak OCD wyraził nadzieję, by przyszłoroczna pielgrzymka żołnierzy i weteranów odbyła się po zwycięstwie w wojnie, gdy na Ukrainie zapanuje sprawiedliwy pokój.

Pomysł zorganizowania pielgrzymki do Ogólnoukraińskiego Sanktuarium Matki

Uczestnicy pielgrzymki ukraińskich wojskowych i weteranów wojennych do Ogólnoukraińskiego Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie / Учасники паломництва українських військових та ветеранів війни до Всеукраїнського санктварію Матері Божої Святого Скапулярію у Бердичеві

Krewni obrońców Ukrainy oraz rodziny poległych żołnierzy szczególnie modlili się o ustanie wojny / Рідні захисників України та родини загиблих військових особливо молилися за припинення війни

Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie powstał dwa lata temu, jednak w zeszłym roku spotkanie się nie odbyło z powodu prowadzonych na pełną skalę działań wojennych.

W czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów Berdyczów był trzecim sanktu-

arium po Jasnej Górze i Ostrej Bramie. Obecnie na mocy decyzji ukraińskiego Episkopatu jest pierwszym narodowym sanktuarium Ukrainy.

Family News Service

Uroczystości jubileuszowe z okazji 25-lecia konsekracji kościoła pw. bł. Honorata w Korosteniu / Ювілейні урочистості з нагоди 25-ліття освячення костюлю Блаженнішого Гонората в Коростені

25-lecie poświęcenia kościoła w Korosteniu

Eucharystii z okazji srebrnego jubileuszu konsekracji świątyni przewodniczył bp Witalij Krywicki. Podczas mszy św. została odsłonięta tablica założyciela i wieloletniego proboszcza parafii pw. bł. Honorata Koźmińskiego, ks. prałata Ambrożego Mickiewicza.

Uroczystość odbyła się 6 czerwca. Ordynariusz diecezji kijowsko-żytomierskiej, bp Witalij Krywicki, który wygłosił również homilię. Koncelebransami byli ks. kanclerz Witalij Kwapisz oraz księża diecezjalni. Na początku liturgii proboszcz parafii, ks. Wiczesław Koniewski powitał przybyłych duchownych, gości i licznie obecnych parafian.

Podczas mszy św. biskup Krywicki poświęcił tablicę pamiątkową ks. prałata Ambrożego Mickiewicza. Pamięć o byłym proboszczu na zawsze pozostanie w sercach parafian i wszystkich, którzy spotkali go na swojej drodze.

Ambroży Mickiewicz (ur. 5.10.1934 w Łatgalii na Łotwie, zm. 5.07.2015 w Korosteniu), ksiądz katolicki, święcenia kapłańskie otrzymał 26 października 1969 roku. Na prośbę parafian z Berdyczowa przybył na Ukrainę. W tamtych czasach w kraju nad Dnieprem było niewielu duszpasterzy.

Ks. prałat Ambroży Mickiewicz był „proboszczem trzech obwodów”, w tym żytomierskiego. Potajemnie odprawiał msze święte, spowiadał, głosił kazania, chrzcił,

udzielał ślubów, podnosił na duchu, dawał ukojenie. Był też gorliwym duszpasterzem, wspaniałym rekolekcyjnistą – wygłosił tysiące nauk rekolekcyjnych i misyjnych, dał się poznać jako utalentowany organizator.

Był wielkim budowniczym. Wznosił kościoły nie tylko w Korosteniu, zainicjował

powstanie nowych parafii na Żytomierszczyźnie. Ks. Ambroży jest przykładem heroizmu i oddania sprawie życia chrześcijańskiego. Jego pełna poświęcenia praca była powszechnie zauważana i doceniana. Otrzymał tytuł Kapelana Jego Świątobliwości. Związany był z ogromną rzeszą ludzi, dla których pełnił funkcję przyjaciela, doradcy, powiernika. Wobec przyjaciół i parafian był skromny, bardzo wymagający i bezwzględny w egzekwowaniu obowiązków, a przy tym serdeczny, pełen życzliwości i zrozumienia. Parafianie z wdzięcznością

Вр Виталій Криwicki poświęтив табличку пам'яткову ks. пра́лата Амбро́жего Міckeвичца / Єпископ Віталій Криwickий посвятив пам'ятну дошку ks. прелата Амвросія Міckeвичца

Tłumaczenie z języka rosyjskiego:
 „Wyciąg z protokołu nr 9 posiedzenia Rady ds. Religii przy Radzie Ministrów ZSSR, 25 maja 1988 r. Moskwa.

Wysłuchano: przedstawienie komitetu wykonawczego Żytomierskiej Obwodowej Rady Deputowanych Ludowych z 20.04.88 nr 9-25/407 oraz wnioszek Rady ds. Wyznań przy Radzie Ministrów Ukraińskiej SRR z 28.04.88 nr 79 o rejestracji Towarzystwa Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Korosteniu w obwodzie żytomierskim Ukraińskiej ZSR.

Uchwała: zarejestrować Towarzystwo Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Korosteniu w obwodzie żytomierskim Ukraińskiej ZSR

Za zgodność z oryginałem: Sekretarz Wykonawczy Rady [podpis nieczytelny]
 Pieczęćka z herbem ZSRR. Rada Ministrów ZSSR”

ścią i miłością zwracali się do niego „Ojczcze! Ojczulku!” i całowali w rękę jak biskupa.

W latach 80. XX wieku – z inicjatywy ks. Ambrożego Mickiewicza i ks. Jana Purwińskiego potajemnie powołano tak zwana dwudziestkę. Parafia powstawała w strachu, poniżeniu ludzkiej godności, w bólu i łzach. Na wszystkich etapach jej tworzenia Polaków z Korostenia i okolic wspierał ks. Mickiewicz. W myśl słów św. Pawła, „każdy jest żywym kamieniem budowli, jaką jest Kościół”, Polacy zawsze podejmowali działanie z żywą wiarą i dumą, że budują Dom Boży.

Niestety, były to czasy, w których władze komunistyczne nie pozwalały na powstawanie miejsc kultu religijnego, zwłaszcza na terenie Żytomierszczyzny, gdzie mieszka największa diaspora polska. Mieszkańcy Korostenia należeli do parafii w wiosce Michajłówka (obw. żytomierski) i do katedry w Żytomierzu. By uczestniczyć w mszy świętej, musieli pokonywać odległość 90 km. Dlatego w domach prywatnych zbierały się kółka różańcowe na modlitwę.

Księża mogli odprawiać msze święte tylko po uzyskaniu zezwolenia urzędu ds. religii w Żytomierzu. Narażając się, ks. Ambroży zawsze docierał do tych, którzy go potrzebowali, bez względu na pogodę, czy to w mróz czy upał. Do wiernych jeździł swoim wystużonym zaporozcem, który psuł się na ukraińskich drogach i który osobiście naprawiał. Odprawiał msze święte w wybranych domach, dokąd zapraszano sprawdzonych Polaków katolików.

Pragnąc mieć własną świątynię, grupa odważnych Polaków w porozumieniu z ks. Ambrożym Mickiewiczem podjęła decy-

zję o zakupie domu z przeznaczeniem na kaplicę, w której mogłyby być odprawiane msze. Bo zgodnie z obowiązującym wówczas prawem, aby zarejestrować parafię, potrzebne było miejsce kultu. Ze względu na spodziewane represje ze strony władz, do „dwudziestki” weszły osoby starsze, wśród których aktywnie działali m.in. Rozalia Hongało, Galina Łoś, Janina Wygowska i Cezar Kotwicki.

W 1982 roku został zakupiony dom przy ul. Gorkiego 100 zarejestrowany na Rozalię Hongało. Władze natychmiast zareagowały, robiły naloty, w końcu złożyły pozew o „naruszenie kultu religijnego”. Po postępowaniu sądowym dom modlitwy został skonfiskowany, a na Rozalię Hongało i jej córkę Wandę Laskowską (z d. Hongało) spadły represje.

Potrzebnych było jeszcze wiele lat i 12 postępowań sądowych, aby nieruchomości wróciła do właściciela. Prawnicy nie podejmowali się sprawy więc kobiety broniły się same, a na konsultacje jeździły do prawników do obwodu winnickiego.

Zaczęła się pierestrojka. Rozalia Hongało i Galina Łoś, które były już po 80-tce, jeździły do Moskwy, starały się dostać do samego Gorbaczowa, aby bronić swoich praw i zbudować świątynię. Po wielu latach starań udało się. Przez ks. Ambrożego został kupiony dom ul. Gruszewskiego 213 (ul. Lenina 213) pod kaplicę, w której odbywały się Msze Święte, toczyło się życie parafialne (później przekazana została dla domu sióstr Honoratek). Parafia została zarejestrowana 25 maja 1988 roku. Na wniosek rady parafialnej władze miasta przekazały działkę i dom (były szpital) przy ul. Hruszewskiego 189 a z przeznac-

zeniem na kościół. Kamień węgielny pod budowę przybytku poświęcił ks. Witalij Skomarowski (później biskup). Zaczął się nowy rozdział w życiu parafii.

Murowany kościół powstał w latach 90. Uroczystej konsekracji dokonał bp Jan Purwiński w 1998 roku. Świątynia, z pięknym wystrojem jest spełnieniem marzeń wielu pokoleń Polaków. To prawda, że 25 lat od konsekracji to krótki czas, ale dla korosteńskiej wspólnoty parafialnej kościół jest wszystkim co mają, a bez Bożej łaski i błogosławieństwa nie mieliby nic. Wiedzą także i głęboko tego doświadczyli, że Bóg w historii działa poprzez ludzi. Dlatego, dziękując za opatrzność Bożą, chcą podziękować Mu również za tych, którymi się posłużył, udzielając im swego wsparcia i pomocy. Również, za proroczą wizję ks. Ambrożego Mickiewicza, który ponad trzy dekady temu, gdy komunizm na Ukrainie chylił się ku upadkowi, bezbłędnie rozpoznał pilną potrzebę tamtych czasów, którą był brak wystarczającej liczby kościołów. Parafianie dziękują dziś Bogu za kapłańską posługę kolejnych księży wikariuszy, którzy przez te lata wspólnie z księdzem prałatem głosili tu Słowo Boże i byli szafarzami sakramentów Kościoła.

W korosteńskim kościele ks. Ambroży posługiwał do swoich ostatnich dni. Tablica ku jego czci, ku czci kapłana, który wybudował piękny kościół i co najważniejsze – zgromadził w nim ludzi, bez których Kościół nie istnieje, teraz będzie upamiętnieniem, znakiem szacunku i wdzięczności wobec pierwszego proboszcza kościoła pw. bł. Honorata Koźmińskiego w Korosteniu.

Wiktoria Laskowska

Prezydent Polski: rtm. Witold Pilecki to światowy symbol walki z totalitaryzmami

„Witold Pilecki, bez wątpienia postać niezwykle, wielki patriota, człowiek niezwykle szlachetności (...) Walczył z oboma totalitaryzmami o wolność swojej ojczyzny, o prawa człowieka” – powiedział Andrzej Duda podczas uroczystości ku czci rotmistrza zamordowanego przez komunistów 75 lat temu.

Witold Pilecki, rotmistrz kawalerii Wojska Polskiego, był uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, kampanii 1939 roku, oficerem AK, który na ochotnika poszedł do Auschwitz, aby stworzyć tam konspirację wojskową, a później zdać raport z niemieckich zbrodni. Z wyroku władz komunistycznych został stracony 25 maja 1948 roku. Tego dnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Bohaterów Walki z Totalitaryzmem.

75 lat później, 25 maja 2023 roku w godzinach porannych, prezydent Andrzej Duda wraz z Zofią Pilecką, córką rotmistrza, oraz Januszem Walędzikiem, ps. Czarny, jego towarzyszem broni, łącznikiem w Zgrupowaniu Chrobry II w czasie powstania warszawskiego, oddali hołd Witoldowi Pileckiemu, składając wieniec przy Ścianie Śmierci na terenie dawnego Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów, gdzie strzałem w tył głowy został zamordowany. W uroczystości wzięli udział prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki i dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL dr hab. Filip Musiał.

„Spotykamy się w niezwykle ważnym miejscu dla Polski, a jednocześnie strasznym, gdzie komuniści katowali i zamordowali ponad trzy tysiące wiernych synów i córek Rzeczypospolitej, gdzie więzieni byli żołnierze niezłomni i ci, którzy nie zgadzali się ze zniewoleniem Polski przez Sowieców po II wojnie światowej i z narzuconą przez Sowieców władzą. Bronili wolnej, suwerennej Polski do samego końca, do samego końca dla niej walczyli” – mówił Andrzej Duda.

„Wśród nich był rotmistrz Witold Pilecki – jeden z absolutnie największych bohaterów nie tylko naszych, polskich, najwspanialszych żołnierzy II wojny światowej i Rzeczypospolitej, ale w ogóle największych bohaterów tej wojny” – dodał prezydent.

Andrzej Duda zaznaczył, że Pilecki jest niezwykle postacią w polskiej historii. „Rotmistrz Witold Pilecki – bez wątpienia postać niezwykle, wielki patriota, człowiek niezwykle szlachetności – jest właśnie światowym symbolem bohatera walki z totalitaryzmami. Walczył z obydwojma totalitaryzmami o wolność swojej ojczyzny, o wolność i prawa człowieka: z totalitaryzmem hitlerowskim, niemieckim i z totalitaryzmem sowieckim”.

Prezydent wyraził satysfakcję, że 25 maja jest dniem ustanowionym przez Parlament Europejski jako Międzynarodowy Dzień Bohaterów Walki z Totalitaryzmem. I przypomniał, że Witold Pilecki „25 maja 1948 roku został rozstrzelany przez komunistów w wy-

niku zbrodni sądowej – tak to trzeba po imieniu nazwać. Skazany za zdradę. Jak mówił wtedy odważnie i spokojnie: robił to, co do niego należało. Realizował swoją wojskową przysięgę. Składał meldunki swojej macierzystej jednostce”.

Podczas wizyty w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Andrzej Duda obejrzał zrekonstruowaną celę nr 37, w której więziono rtm. Witolda Pileckiego.

O godzinie 10 na terenie muzeum rozpoczęły się główne uroczystości ku czci rotmistrza Pileckiego, które trwały do późnego wieczora.

„Dziś z pogardą dla komunistycznych siepaczy i z dumą zwycięstwa pamięci nad niepamięcią, zwycięstwa prawdy nad nieprawdą, możemy powiedzieć, że Bóg tak umiłował Polskę, że zesłał jej rotmistrza Witolda Pileckiego. Rotmistrza Witolda Pileckiego, który jest częścią naszego narodowego katalogu pamięci, który jest w naszych sercach i w naszych umysłach, który jest naszym zobowiązaniem i drogą. Chwała bohaterom!” – mówił podczas uroczystości prezes Instytutu Pamięci Narodowej, dr Karol Nawrocki.

Komuniści aresztowali Witolda Pileckiego 8 maja 1947 roku. Od 9 maja rotmistrz znajdował się w X Pawilonie więzienia mokotowskiego w całkowitej izolacji. W areszcie był bestialsko torturowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa. „Oświęćm to była igraszka” – powiedział po tym, co przeszedł z rąk ubeków. Oskarżony o szpiegostwo stanął przed sądem i w pokazowym procesie został uznany za winnego. 15 marca 1948 roku Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie wydał na niego wyrok śmierci. 25 maja 1948 roku o godzinie 21.30 w więzieniu przy Rakowieckiej na warszawskim Mokotowie w obecności wiceprokuratora Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego, mjr. S. Cypryszewskiego, naczelnika więzienia mokotowskiego – por. Ryszarda Mońko, lekarza por. dr lek. Kazimierza Jezierskiego, duchownego – ks. kpt. Wincentego Martusiewicza rotmistrz Pilecki został zamordowany. Jego ciało potajemnie pogrzebano, prawdopodobnie na tzw. Łączce, obecnie kwatery „Ł” cmentarza Powązkowskiego. Jego szczątki do dziś nie odnaleziono.

Dopiero we wrześniu 1990 roku Sąd Najwyższy uniewinnił rotmistrza i jego towarzyszy, ukazał niesprawiedliwy charakter wydanych wyroków i patriotyczną postawę skazanych w tym procesie. W lipcu 2006 roku prezydent Lech Kaczyński, uznając zasługi Witolda Pileckiego i jego oddanie sprawom ojczyzny, odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego.

AW. Źródło: Prezydent.pl, IPN

Przedstawiciele ŻOZPU złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem ofiar represji politycznych / Представники ГО "Житомирська обласна Спілка поляків України" покладали квіти та запалили свічки пам'яті на місці злочину

PAMIĘTAMY O NICH

W Żytomierzu upamiętniono ofiary wielkiego terronu

W Dniu Pamięci Ofiar Represji Politycznych poświęconym osobom, które ucierpiały przez reżim komunistyczny, członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie wzięli udział w okolicznościowej uroczystości.

Przedstawiciele mniejszości polskiej, czeskiej i ormiańskiej w Żytomierzu oraz władz lokalnych, księża, nauczyciele i młodzież zbrali się 21 maja pod krzyżem upamiętniającym ofiary operacji antypolskiej NKWD z lat 1937-1938, by oddać hołd niewinnie pomordowanym.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. członkowie Rady Koordynacyjnej Stowarzyszeń

Narodowo-Kulturalnych działającej przy Obwodowej Administracji Państwowej w Żytomierzu, wiceprzewodniczący Żytomierskiej Obwodowej Administracji Wojskowej Jurij Denysowec i sekretarz miasta Wiktor Klimiński.

Polacy modlitwą „Anioł Pański” modlili się za dusze pomordowanych ofiar stalinizmu. Następnie zebrani złożyli kwiaty i zapalili znicze.

Przez lata trwania reżimu komunistycznego miliony ludzi padły ofiarą represji. Byli rozstrzelani, zsyłani do Kazachstanu i na Syberię, zamykani do łagrów, przetrzymywani w szpitalach psychiatrycznych. W miejscu, gdzie stoi pomnik ofiar represji politycznych, spoczywają

szczątki 19 190 osób zamordowanych przez NKWD na rozkaz członków Biura Politycznego KC WKP(b), głównie w latach 1937-1938.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Mianem **wielkiego terronu** określa się szczytową fazę sowieckich represji wymierzonych przeciwko własnym obywatelom, przypadającą na lata 1937-1938. W ciągu zaledwie 15 miesięcy aresztowano 1,7 mln osób, z czego 750 tys. rozstrzelano (codziennie wykonywano ok. 1600 egzekucji), a kolejne 350 tys. zmarło w łagrach.

Na Żytomierszczyźnie represjom poddano ponad 41 847 osób. We wspólnych mogiłach w Żytomierzu są pogrzebane ofiary różnych narodowości z obwodu żytomierskiego: Ukraińcy – 8622, Polacy – 6802, Niemcy – 2577, Żydzi – 469, Rosjanie – 319, Czesi – 176, Białorusini – 101, Łotysze i Romowie po 36, Litwini – 11, Mołdawianie i Węgrzy po 8, Estońscy – 5, Chorwaci – 4, Tatarzy i Austriacy – po 2 osoby, Gruzini, Włosi, Chińczycy, Bułgarzy, Koreańscy, Ormianie, Rumuni, Francuzi, Serbowie, Słowacy, Udmurci, Finowie – po 1 osobie.

Za: „Rehabilitowani historią”, t. 1, Obw. żytomierski

Przedstawiciele władz, organizacji mniejszości narodowych, duchowieństwa i mieszkańcy miasta / Представники влади, організацій національних меншин, духовенства та мешканці міста

Gustaw Olizar, romantyk z Korosteszowa

Ten XIX-wieczny pisarz i poeta był znaczącą postacią swojej epoki, mającą istotny wkład w rozwój kultury polskiej i ukraińskiej, ich zbliżenie i porozumienie – twierdzi polonista, badacz literatury i kultury polskojęzycznej, prof. Wołodymyr Jerszow z Uniwersytetu Państwowego w Żytomierzu. Z okazji 225. rocznicy urodzin Gustawa Olizara przypominamy jego postać.

Na całej Ukrainie Prawobrzeżnej w pierwszej połowie XIX wieku trudno znaleźć bardziej barwną i wyrazistą postać niż Gustaw Olizar z miasteczka Korosteszów. Patron losu, wdzięczny i mądry polityk, prawodawca i twórca opinii publicznej, autor idei, wyrafinowany esteta i dandyś, wolnomularz, samotnik i wędrowiec, piewca i wieszcz, filantrop, kolekcjoner, mecenas sztuki i obserwator, istota niebiańska, niepoprawny romantyk, poeta, pisarz, pamiętnikarz, muzyk, mistrz wycinankarstwa itd. Gdyby chcieć go scharakteryzować jednym słowem, to byłoby to oczywiście święte słowo Artysta!

Los dał mu 67 lat doczesnego życia w okresie wojen napoleońskich, powstania dekabrystów, powstania listopadowego 1831 roku, styczniowego 1863 roku, w okresie niesamowitego rozkwitu polskiej kultury, oświaty i literatury w pierwszej połowie XIX wieku i ich tragicznego upadku w drugiej. Jak się jednak okazało, to wystarczyło, by złotymi zgłoskami zapisać jego imię na kartach narodowej historii i dodać do grona nieodścisgniętych artystów słowa!

Gustaw Henryk Atanazy Olizar urodził się w dniu święta katolickiego św. Atanazego, tj. 2 maja 1798 roku, w Korosteszowie (ówczesny powiat radomyski guberni kijowskiej). Od 1808 roku uczył się w Liceum Krzemienieckim, gdzie zaprzyjaźnił się z Juliuszem Słowackim, który wiele lat później zadedykował mu wiersz o rozbudowanym tytule „Do hr. Gustawa Olizara podziękowanie za wystrzyżynkę z gwiazdeczką i Krzemieńcem” (1847 r.). W latach 1810-1820 był człon-

Portret Gustawa Olizara, art. Mykoły Onikijczuka, 2022 r. / Портрет Густава Олізара художника Миколи Онікійчука, 2022 р.

kiem łóż masońskich w Dubnie, Rafałówce i Kijowie. W roku 1821 i 1824 został wybrany na marszałka guberni kijowskiej.

Najbardziej znaczącym dziełem Olizara we wczesnym okresie było wystąpienie „Do złączonych przyjaciół ś. p. Alojzego Felińskiego, dyrektora Liceum i Szkół Guberni Wołyńskiej, członka uczonych towarzystw etc. w dniu jego imienin 21 czerwca 1820 roku. Przemówienie”, poświęcone jego nauczycielowi Alojzemu Felińskiemu.

W 1824 roku młody Gustaw osiadł w nowo zakupionym krymskim majątku Artek u stóp Ajudahu, gdzie odwiedzali go dramaturg rosyjski Aleksandr Gribojedow, poeta, dekabrysta Nikołaj Orzycki, pisarz i publicysta Henryk Rzewuski oraz poeta, polski wieszcz Adam Mickiewicz, który w ostatnim wierszu „Sonetów krymskich”, zatytułowanym „Ajudah”, zwrócił się do swego gospodarza słowami „poeto młody”.

Utwory, które powstawały od połowy lat 20. XIX wieku, a w 1840 roku zostały wydane w zbiorze „Spomnienia Gustawa Olizara” (Wilno, 1840 r.), należą do najlepszych nie tylko w całej liryce Olizara, ale także w polskiej poezji miłosnej doby romantyzmu. Jednym z wybitnych dzieł tego okresu jest jego list poetycki „Do Puszkina” (1824) [obaj się przyjaźnili – red.], nasyco-

ny pouczającym patosem i romantyczną symboliką, na który Aleksander Puszkina odpowiedział wierszem „Do hr. Olizara” („Графъ Олизару”, 1824).

15 stycznia 1826 roku hrabia Olizar został aresztowany w Kijowie i oskarżony o udział w ruchu dekabrystów. Po uwięzieniu w Twierdzy Pietropawłowskiej w Petersburgu został uwolniony [z braku dowodów winy – red.]. Z zaświadczeniem o niewinności wrócił do rodzinnego Korosteszowa.

W 1830 roku ożenił się z Józefiną Ożarowską. Wiadomo, że 14 marca 1850 roku para miała udział w życiu francuskiego powieściopisarza Honoré de Balzaca – brat Józefiny, ksiądz Wiktor Ożarowski, udzielał w Berdyczowie sakramentu małżeństwa Balzacowi i Ewelinie Hańskiej, a małżonkowie Olizarowie byli świadkami ich ślubu.

W 1831 roku Gustaw Olizar znowu został aresztowany, tym razem w Krzemieńcu [za udział w powstaniu listopadowym – red.] i zesłany na przymusowy pobyt w guberni kurskiej. Po powrocie prawie nie opuszczał Korosteszowa. W 1837 roku otworzył w mieście zakład wodolecznicy wykorzystujący metody terapii Prysnicą. Cztery lata później został wybrany na sędziego pokoju w Kijowie. W 1844 roku w okolicach Korosteszowa zebrał 849 manuskryptów w 18 zwojach i przekazał je Kijowskiej Komisji Archeograficznej. W 1852 roku przygotował dla cara projekt oddania chłopom gruntów w dzierżawę i zorganizowania w tym celu w imperium banku chłopskiego.

Lata 40. ubiegłego wieku to najbardziej aktywny okres twórczości artysty. Utrzymywał bliskie kontakty z kompozytorem Kazimierzem Lubomirskim, który napisał piękną muzykę do jego „Sonetu włoskiego z nad brzegu Teterowa” (Warszawa, ok. 1860) oraz Stanisławem Moniuszką, wybitnym kompozytorem, z którym połączyła go wspólna praca nad operą „Wanda” – napisał do niej libretto. W 1860 roku w pałacu hrabiego w Korosteszowie odbył się koncert amatorski, w którym wziął udział wybitny skrzypek tamtych czasów, przyszły dyrektor Instytutu Muzycznego w Warszawie, Apolinary Kątski.

Olizar kolekcjonował obrazy Franciszka Smuglewicza, inkunabuły i rozmaite artefakty z przeszłości regionu. W czasopiśmie „Athenaeum” Józefa Ignacego Kraszewskiego opublikował pięć miniatur lirycznych z cyklu „Pielgrzymki” (Wilno, 1841), pełnych aluzji do historii regionu. A w 1842 roku pod pseudonimem A. Filipowicz wydał utwór polemiczny „Pomieszenie Jarosza Bejły objawione przez A. Filipowicza” (Wilno, 1842), w którym skrytykował flirt polskiej szlachty z władzami rosyjskimi.

W latach 40. pisarz zainteresował się homeopatią. Opublikował nawet artykuł na ten temat zatytułowany „Czem jest i jakiej zajmuje miejsce w rozumowanej substancji homeopaty? Listy dwóch Filantropów o Metodzie lekarskiej Hahnemanna” (Kijów, 1847), będący efektem wspólnej pracy Benedykta Dołęgi (wydawca), Gustawa Olizara i Karola Kaczkowskiego (profesor medycyny), których nazwiska należą do ikon kultury prawobrzeżnej okresu romantyzmu i pozytywizmu.

W 1853 roku w „Tygodniku Petersburskim” ukazały się „Gawędki Pana Jacka” autorstwa Olizara – wzruszający, nostalgiczny utwór, urzekający dobroduszną ironią i prowincjonalną pomysłowością, powstały nie bez wpływu gawęd Henryka Rzewuskiego.

Ważne miejsce w twórczości Olizara zajmują przekłady. Poeta przetłumaczył na język francuski niektóre fragmenty tragedii Alojzego Felińskiego „Barbara Radziwiłł”, z włoskiego na polski utwory Giovanniego Battisty Castiego [„Mówiące zwierzęta” – red.] i Dantego Alighieri. Do najważniejszych przekładów, które ukazały się w osobnych wydaniach, należały dzieła współczesnych mu twórców: powieść włoskiego polityka, pisarza, historyka Massimo d’Azeglio „Niccolo de’ Lapi” („Athenaeum”, 1842) oraz tragedia austriackiego pisarza Friedricha Halmy „Sermierz z Rawenny” (Lipsk, 1856; Bruksela, 1862).

Ale chyba najbardziej znanym jego dziełem są „Pamiętniki 1798-1865” (Lwów, 1892), które ukazały się już po śmierci autora.

„Pamiętniki” Olizara nie bez racji można nazwać encyklopedią prawobrzeżnej Ukrainy pierwszej połowy XIX wieku. Przestrzeń artystyczna tekstu jest ogromna i rozciąga się od Petersburga po Rzym. Autor szczegółowo opisuje życie Korosteszowa i Krzemieńca, Żytomierza i Kijowa, Odessy i Krymu. Czytelnik poznaje losy ludzi, którzy działali w XIX stuleciu. Wielu z nich do dziś jest znanych całemu światu, inni zaginęli w minionej epoce. Jednak każdy z nich jest niewątpliwie istotną częścią historii i kultury Polski i Ukrainy. Umiejętność oddania dźwięku, zapachu, koloru i smaku epoki jest główną i wyjątkową cechą artystyczną procesu twórczego błyskotliwego artysty z Korosteszowa.

Serce Gustawa Olizara przestało bić 2 stycznia 1865 roku. Dziś możemy śmiało powiedzieć, że jego wkład w rozwój kultury polskiej i ukraińskiej, ich zbliżenie i porozumienie jest nieoceniony, jego praca na rzecz pomysłowości regionu była wielka, a jego udział w rozwoju literatury znaczący.

Wołodmyr Jerszow, profesor
Tłumaczenie Wiktorja Laskowska

Gustaw Olizar: spojrzenie przez wieki

W korosteszowskiej Bibliotece Publicznej odbyła się prezentacja tłumaczenia na język ukraiński „Pamiętników 1798-1865” Gustawa Olizara / У Коростишівській публічній бібліотеці відбулася презентація перекладу українською мовою «Мемуарів 1798 – 1865» Густава Олізара

W Bibliotece Publicznej w Korosteszowie 1 kwietnia odbyła się prezentacja ukraińskiego tłumaczenia wspomnień polskiego ziemianina, marszałka szlachty guberni wołyńskiej, publicyisty, poety i pamiętnikarza, wybitnego obywatela Wołynia.

„Pamiętniki 1798-1865” hrabiego Gustawa Olizara herbu Radwan Sowity (1798-1865), uznawane za najcenniejsze dzieło w całym jego dorobku pisarskim, ukazały się po raz pierwszy drukiem w 1892 roku we Lwowie. Poprzedzała je obszerna przedmowa Jana Siemieńskiego, która uzupełniła brakujące we wspomnieniach fakty biograficzne. Dzięki niezrównanemu przekładowi na język ukraiński autorstwa Anastazji Cymbal z wnikliwym wstępem doktora nauk filologicznych, profesora, historyka i wieloletniego badacza życia i twórczości Gustawa Olizara Wołodmyra Jerszowa, dzisiejsi czytelnicy nieznanicy polskiego mają okazję cieszyć się lekturą „Pamiętników”.

Tłumaczenie i publikacja „Pamiętników” powstały z inicjatywy Maksyma Koliadenki, a ich prezentację zorganizowało Korosteszowskie Towarzystwo Naukowo-Historyczne.

Podczas wydarzenia Jewgienij i Dmytro Dubiwka, współzałożyciele Korosteszowskiego Towarzystwa Naukowo-Historycznego i administratorzy lokalnej grupy na Facebooku „Korostyszew Historyczny”, przybliżyli postać słynnego krajana dzisiejszym mieszkańcom Wołynia, pokazując portrety, karykatury i wizerunki Gustawa Olizara, które przetrwały do dziś, oraz opowiadając o mało znanych zainteresowaniach intelektualnych i estetycznych hrabiego.

W nawiązaniu do muzycznych upodobań Gustawa Olizara spotkanie urozmaicił występ artystyczny Mykoły Cymbaluka, Wołodmyra Dubiwki oraz uczniów Korosteszowskiego Zawodowego Liceum Rolniczego Bohdana Drożdżyna i Natalii Herbedy, których kompozycje pozwoliły publiczności zanurzyć się w wykwintnej atmosferze Wołynia XIX wieku. Uroczystym zwieńczeniem niezapomnianego wydarzenia było odsłonięcie portretu Gustawa Olizara pędzla miejscowego artysty Mykoły Onikijczuka.

Wiktorja Bilawska
Tłumaczenie WLS

Uroczystość „Żegnaj szkoło – witajcie wakacje!” w cieniu wojny

Pożegnanie roku szkolnego 2022/2023 w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego odbyło się 27 maja w gościnnych progach Żytomierskiej Biblioteki Obwodowej. W okolicznościowej akademii z powodu rosyjskiej agresji nie wszyscy uczniowie mogli wziąć udział.

Każdy rok szkolny to czas wyjątkowej pracy, wysiłku, ale też sukcesów i radości. Jego zakończenie jest zawsze wzruszającym momentem dla uczniów, zwłaszcza dla maturzystów. Akademia „Żegnaj szkoło – witajcie wakacje!” w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej przebiegła w serdecznej, rodzinnej atmosferze, nieprzerywana alarmami przeciwlotniczymi.

Wojna wdarła się na Ukrainę, niosąc ból, cierpienie i stratę. To nie jest straszny sen, ale straszna rzeczywistość. Dzisiaj młodzi ludzie są tą częścią społeczeństwa, na której spoczywa największa odpowiedzialność za przyszłość. Chodzi o żołnierzy, którzy teraz walczą z bronią w ręku o niepodległość kraju, aby życie toczyło się dalej, aby świeciło słońce i aby ukraińskie dzieci śmiały się w wolnej ojczyźnie.

Wśród tych, którzy oddali życie za pokój na Ukrainie, są nasi bliscy, członkowie polskich organizacji, również dzieci, które nigdy nie zobaczą spokojnego nieba... Minutą ciszy zostali uczczeni ci, którzy zginęli na ukraińsko-rosyjskiej wojnie.

Ostatni dzień nauki był pełen słonecznego ciepła, radosnych uśmiechów przyjaciół. Cała szkolna rodzina razem. Rodzina, którą łączy jedno: miłość i szacunek do Polskiej Szkoły. Szkoła ta jest miejscem, gdzie odwołują się więzi z Polską, krzewiona jest polska kultura, budowana tożsamość narodu. Polacy z Żytomierza chcą wrócić do tego, co było dla nich przez lata zakazane: mówienia po polsku, śpiewania polskich pieśni patriotycznych, odmawiania pacierza.

Akademia została przygotowana pod pilnym okiem nauczycielki języka polskiego i dyrektorki szkoły Aliny Laskowskiej przez uczniów różnych klas. Najmłodszy pięknie recytowali wiersze Władysława Bełzy i Jana Brzechwy, starsi czytali fragmenty „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza. Serca zebranych podbił zatańczony polonez. Finałowa piosenka „Jesteśmy Polką i Polakiem”

Uczestnicy uroczystości w Żytomierzu /
Учасники урочистостей у Житомирі

„Polonez” w wykonaniu
uczniów szkoły /
„Полонез” у виконанні
учнів школи

zaśpiewana przez Złotą Kałużną i wszystkich wykonawców zdobyła aplauz widowni, na której siedzieli uczniowie, nauczyciele, rodzice i prezesi organizacji polskich.

Na zakończenie uroczystości kierownik Wydziału ds. Religii i Mniejszości Narodowych Obwodowej Administracji Państwowej Ołeksandr Piwowarski wysoko ocenił działalność organizacji podczas działań wojennych oraz wagę nauczania języka polskiego, języka ojczystego.

Prezes Asocjacji Polskiej Młodzieży na Żytomierszczyźnie Maria Piwowarska i prezes Uniwersytetu Trzeciego Wieku Walentyna Żurawlowa wręczyły uczniom i członkom organizacji podziękowania za aktywny udział w życiu szko-

ły. Maturzyści otrzymali z rąk dyrektorki Aliny Laskowskiej Certyfikaty znajomości języka polskiego.

Prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur podziękowała uczniom za chęć uczenia się, rodzicom za współpracę, a nauczycielom za ich wysiłek. „Miniony rok szkolny był ciężkim dla każdego z nas oraz bardzo pracowitym okresem. Organizacja kształcenia uczniów na odległość

i w czasie wojny, zagrożenie bombardowaniem, alarmy były trudnym wyzwaniem dla całej społeczności szkolnej. Koniec roku szkolnego jest okazją, by wszystkim Państwu podziękować za rzetelność, wytrwałość, za serce i zaangażowanie, za solidną, sumienną pracę. Dziękujemy wam, Drodzy Nauczyciele, za to, że przekazując młodemu pokoleniu zasób wiedzy oraz umiejętności, wpajacie im nieprzemijające wartości dobra i piękna. Wam, Drodzy Rodzice, dziękujemy za to, że podejmujecie trud współpracy ze szkołą dla dobra waszych dzieci. Uczniom przekazujemy gratulacje i podziękowania za pragnienie zdobywania wiedzy, osiągnięte wyniki i dążenie do poszerzania horyzontów oraz dbałość o dobre imię szkoły. Wszystkim wam życzymy spokojnych, słonecznych, udanych i bezpiecznych wakacji” – powiedziała prezes ŻOZPU. Do absolwentów placówki skierowała osobne słowa: „Maturzystom serdecznie gratuluję, a tym, przed którymi są jeszcze egzaminy, chciałabym dodać otuchy i odwagi w dążeniu do obranego celu. Możecie zawsze na nas liczyć. Życzę także dobrych wyników na zbliżających się egzaminach!”.

Kierownictwo placówki zaprasza wszystkich chętnych do Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego na ciekawą naukę języka polskiego, poznawanie historii i literatury polskiej w przyszłym roku. Wierzy, że we wrześniu wszyscy spotkają się pełni nowych sił i zapału do dalszej pracy.

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego / Учні Польської суботньо-недільної школи ім. І. Я. Падеревського

Organizatorem uroczystości był Żytmierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie.

W Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego pracują nauczyciele: Andrzej Piotrowicz (ORPEG), Teresa Pakosz, Olena Staniszevska, Tetiana Petrowska, kierownicy zespołów Jadwiga Poliszczuk i Irena Świtelska, dyrektor Alina Laskowska, nad wszystkim czuwa prezes

Wielkie podziękowanie od uczniów Polskiej szkoły / Щира подяка від учнів польської школи

Wiktoria Laskowska-Szczur. Jej działalność jest wspierana ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023 przez Fundację Wolność i Demokracja.

Alina Laskowska

POLACY - RODAKOM

Zachowując pamięć wielu pokoleń, wspieramy walczących o naszą i waszą wolność oraz niesiemy pomoc ofiarom wojny na Ukrainie.
Przeznacz wpłatę na pomoc humanitarną/medyczną, szczególnie na jej dostarczanie/przewóz do potrzebujących. Wdzięczni z góry za każde wsparcie!

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie na rzecz Polaków z Ukrainy
PKO Bank Polski SA 02 1020 2368 0000 2602 0650 4080 (PLN, EURO)

Отримувач коштів:
ГО «Житомирська обласна Спілка поляків України» ЄДРПОУ 34394597
р/р UA653253650000002600201484654
в ЦФ ПАТ «Кредобанк»